

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103.

Telephone: 431-6344

Jaunimo Metai

Birželis - June 24, 1966

Nr. 71

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DE GAULLE MASKVOJE

Toronto kandidatė į 'Miss Lithuania'

SOVIETAU NEPAPRASTAI IŠKILMINGAI SUTIKO SENĄJį PRANCŪZIJOS PREZIDENTĄ, KURIS JIEMS SIMBOLIZUOJA VAKARŲ VIENYBĖS SUGRIOVIMĄ, TAČIAU RASTI TIKRAI NUOŠIRDŽIĄ KALBĄ SVEČIUI IR ŠEIMININKUI VARGIAI PASISEKS. — SOVIETŲ KAINA UŽ TALKĄ EUROPAI PERTVARKYTI GALI BŪTI PARYŽIUI PER AUKŠTĄ.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Pats pirmasis gen. de Gaulle pareiškimas tik nusileidus sovietų žemėje išduoda visą jo politiką: "Visata (universe) žino kaip svarbus vizitas, kurį aš dabar pradėdau!" Ar tai nekvepia didybės maniја? Sovietų kėslus nebloginai išreiškia vienas iš sveikinimo plakatų Maskvos aerodrome: "Sveikini prezidentui de Gaulle, vienam iš prieš Hitlerinės koalicijos vadų!" Atseit, jie vis dar nori kovoti su Hitleriu ar jo dvasia, kurią mielai išžiūri pagal reikalą Vakarų Vokietijoje ar... Washingtonė.

De Gaulle kalba pirmosios viešnagės dienos vakare kiek nukrypo nuo sovietų peršamos temos: "Prancūzijos nuomone, Europos atstatymas į vaisingą vienetą, bet nepadalinimas, kuris ją (Europą) paraližavo, yra svarbiausia sąlyga pasaulio nuraminimui ir pasikeitimui". Tai esąs europiečių uždavinys, nors de Gaulle ir pabrėžė, kad jis nenorės pabrėžti to svarbaus vaidmens, kurį tam pasaulio nuraminimui ir pakeitimui turi JAV. Kaip de Gaulle konkrečiai išžiūri Europos sujungimą, niekas, įskaitant ir jį patį,

atrodo, kol kas dar nežino. Sovietams jis, žinoma, labai brangus svečias, nes atvežė Vakarų vienybės suardymo įrodymus ir, aišku, Maskva sveikintų Europos vienybę pagal 'liaudies fronto' kurpalį, kuriame ji vaidintų svarbiausią vaidmenį. Dėl tos priežasties dauguma komentatorių nelaukia iš de Gaulle viešnagės kokių ypatingų sensacijų -- tai daugiau ar mažiau iškilminga pradžia veiklos, kurios apimtys ir krypties dar nesimato.

Su tokiu sprendimu tenka sutikti atsiminus de Gaulle politiką nuo pat 1944 m. Tais metais de Gaulle siūlė Stalinui sudaryti santarvę, kad pasiūlius Europos naują santarvę anglo-saksams. Prieš tris savaites de Gaulle tą patį siūlė -- primena New York Times -- Churchillui, aiškindamas: "Amerika ir Rusija, konkuruodamos tarp savęs, negalės pareikšti jokių pretenzijų". Tačiau nei Maskva, nei Londonas nesiskubino sudaryti sąmokslą pasauliui pertvarkyti su de Gaulle, nes jis

tada reprezentavo tik trečiaeilę pasaulio galybę. Nors jam dabar viešint Sovietų Sąjungoje, Ramiajam vandenynui būti susprogdinta pirmoji prancūzų vandenilio bomba, tas faktas dar neapverčia susidariusio jėgos balanso. Tiesa, nuo lankumo ir grasinimų jam pasisekė neprileisti vokiečių prie tokio vaidmens, kuris jiems tikėtų naujoje Europoje, tačiau be sovietų talkos jis taip ilgai elgtis negalės.

Kai Napoleonas I 1812 metais išvygo įdegančią Maskvą, visoje Vokietijoje, pagal tų laikų liudininkus, viešpatavo tylą. Vokiečiai laukė, ar Napoleonui pasiseks susitarti su caru Aleksandru I dėl Europos padalinimo pagal Paryžiaus narą. Sakoma, kad carą toliau priešintis įkalbėjęs vokiečių baronas von Stein. Šiuo metu Maskvoje nėra jokio von Steino, nors vokiečiai dabar daugiau susirūpinę žiūri į de Gaulle vizitą Maskvoje, negu Napoleono išvykimą.

(Nukelta į 2 psl.)

ŠIANDIEN IR RYTOJ

DE GAULLE kelionė į Sovietiją tebekelia visame pasaulyje didelį susidomėjimą. Vieni ar kiti būdai turi turėti įtakos į tolimesnį tarptautinių įvykių vystymąsi. Ji galės būti ženklus, kad viena epocha pasibaigė ir prasideda kita, Maskvoj ir Washingtonė skubiai imtasi peržiūrėti savo europinę politiką. Tai geras ženklas, kad valstybės vyrai nesustingę ir galvoja apie ateitį.

Washingtonė nerimauja, kad de Gaulle nepasirašytų kokio susitarimo su sovietais. Tai bereikalinga baimė. Jei Prancūzija ir pasitraukė iš Atlanto valstybių karinio štabo, tai ji pasilieka ištikimą Atlanto sąjungos nare ir tą ištikimybę Amerikai de Gaulle ir jo ministrai ne kartą patvirtino.

Nereikia dėti didelių vilčių į šią kelionę, kad tuoj kažkas stebuklingo įvyks ir rusai atsisakys nuo užkariuotų teritorijų. Tiesa, rusai kiek atleido varžtus savo satelitams, bet jie yra ir toliau pasiliks satelitais, kol sąlygos nepasikeis. Rusai nepasiruošę geruoju atsisakyti nuo to, ką Stalinas Jaltoj gavo iš Roosevelto rankų.

Vienas svarbiausių de Gaulle kelionės tikslų yra baigti su šaltuoju karu, pakelti geležinę uždangą ir peržiūrėti Jaltos susitarimus, su kuriais Prancūzijos rankos nesurištos. Niekas negali pasakyti, ar tam atėjo patogus momentas ir ar rusai sutiks su Leningo teorija, kad tautų apsisprendimo teisė pačioms valdytis turi būti gerbiama. Azijoje ir Afrikoj sovietai propaguoja, kad tautos turi teisę pačios valdytis, kodėl gi tos teisės neduoda savo europiniams kaimynams?

Po 21 metų atėjo laikas Europos tautoms kalbėti apie geležinės uždangos ir Berlyno mūro nugriovimą, atsisakyti nuo Jaltos prievarta užmestos globos. Šiandien nebeatrodo, kad ir Amerika norėtų įsikabinusi laikytis Jaltos nutarimų. Laikas diktuoja kitas sąlygas. Vis daugiau įsiveldama karan Vietname, ji vieną dieną turės pasitraukti iš Europos. Bet prieš tai bus priversta su sovietais peržiūrėti Jaltos susitarimą. Ir šį kartą Europos valstybės nebenori, kad du didieji, Amerika ir Sovietų sąjunga už nugaros nuspręstų jų likimą. Jos nori tarti savo žodį.

Šimtas milijonų europiečių už geležinės uždangos svajoja vieną dieną be karo ir revoliucijos atgauti laisvę ir nusikratyti rusų globą. Vakarų Europoje irgi norima būti su Amerika lygiu partneriu, bet ne globotiniu.

Tad statomas klausimas, ar už kelių metų pasaulyje bus tik trys galybės, ar keturios? Ar Europa bus galybė šalia Amerikos, Sovietų Rusijos ir Kinijos, ar toliau pasiliks padalinta tarp dviejų didžiųjų kaimynų... Iki trečiojo pasaulinio karo?

Nereikia laukti, kad de Gaulle atveš sprendimą atsakymą. Bet stebint Maskvoj iškilmingą de Gaulle priėmimą, girdint jo kalbas ir klausantis gyventojų ovacijų, yra vilties, kad vieną dieną susitarimas tarp visų didžiųjų bus pasiektas, mažosioms tautoms šį kartą neapmokant sąskaitų...

SOVIETAU, nenorėdami atsilikti nuo vakariečių, sugalvoja Maskvoje atidaryti naktinį kabaretą su strip-tease programa. Kadangi Sovietijoje viskas daroma pagal planą, tai speciali komisija išvyko į Paryžių, Londoną ir New Yorką ištirti kabaretų veiklos.

Po ilgo pasiruošimo, pagaliau, kabaretas buvo atidarytas netoli Raudonosios aikštės. Tačiau komisija nustebė, kad maskviečiai nesilanko masiškai, kaip buvo laukiama.

-- Gal blogą orkestrą pasamdėte, -- klausinėjo jie kabareto vedėjos.

-- Jis yra geriausias.

-- Gal apšvietimas blogas?

-- Jis yra tvarkingi!

-- Tai gal blogai moteris parinkot?

-- Ką jūs! Jos buvo rimtai atrinktos. Visos turi partijos bilietą nuo 1905 metų.... (vg)

LAIMA ŠVEGŽDAITĖ, Toronto kandidatė į "Miss Lithuania", yra gimusi Vokietijoje, trumpai pagyvenusi Brazilijoje prieš keliolika metų atsikėlė į Torontą. Čia baigė Toronto liet. šeštad. mokyklą ir aukšt. lituanistinį kursą, angliškąją gimnaziją ir dabar ruošiasi studijuoti odontologiją. Šalia to dar studijuoja muziką, dramą, tapybą ir modellavimą.

L. Švegždaitė taip pat žinoma kaip plunksnos darbininkė. Eilėraščius rašo lietuviškai ir angliškai. Didesnis jos liet. eilėraščių pluoštas tilpo I Kanados Liet. Jaunimo Kongreso leidinyje. Bendradarbiauja daugelyje laikraščių. Buvo Toronto jaunimo laikraščio "Pirmyn Jaunime" redaktorė.

Dažnai pasirodo liet. scenoje savo kūryba, dekoracijomis, kaip programos vedėja.

ŠOKSIME JAUNIMO KONGRESE! Tautiniai rūbais pasipuošę, lietuviškomis suknelėmis apsilkę, medinėmis klumpėmis apsivę, Clevelando vysk. Valančiaus mokyklos ir Grandinėls šokėjai vyksta į Jaunimo Kongresą Chicagon, Lėpos l d., penktadienį, 10 val. vak., Conrad Hilton viešbutyje Korpi Neolithuania balliaus programoje atliks tautinių šokių pynę -- Jaunimo Žaidimas. V. Pliodžinsko nuotr.

JAUNIMAS JAU ČIA

Iš kur? Ant sienos kaba pasaulio žemėlapis, jame spalva pažymėti kraštai: JAV, Kanada, žemiau Argentina, Brazilija, Kolumbija, Venezuela. Europoje: Anglija, Austrija, Vokietija, Šveicarija, Italija, Prancūzija. Toli matosi Australija, Naujoji Zelandija. Jaunimo vadovų studijų savaitėje iš visur; bendra kalba, bendra mintis -- lietuviška.

Ryškėja Jaunimo Kongreso ir visų Jaunimo Metų tikslai ir pradai: susipažįstame, susitinkame, susidraugausime; vyksta diskusijos lietuviškumo organizacijų, vadovavimo, Bendruomenės temomis, ruošiami konkretūs sumanymai ir planai. Skamba ir lietuviškos dainos, naujos ir senos. Programa įvairi studijų savaitėje birželio 19-25 d. Du dalykai stovi prieš visų akis: tikrai aiškūs ir dideli kultūriniai skirtumai tarp įvairiuose žemynuose užaugusio jaunimo, bet visvien bendras siekimas, troškimas, užsidegimas būti lietuviais. Kas dar glūdi mintyse, išryškės diskusijose.

Jau dabar ir Jaunimo Metai ir Kongresas atrodo per trumpi tame didžiame susitikimo gyvenime: kokie mūsų spūdžiai, planai, mintys, ryšiai? Ką galvojame, ką veikame, ko tikimės? Ko tikimasi iš mūsų, kokios viltys, pasitikėjimas?

Studijų savaitės programa ir nuotaika padeda ruošti Kongresui ir gal daugelio ateinančių metų lietuviškajai veiklai.

Ir kitų kraštų ir "vietinis" jaunimas tikrai dėkingas visuomenės už paramą, pagalbą, pasitikėjimą, kurią vaisiai jau ir čia Dainavoje matosi.

(as)

VISA LIETUVIŠKOJI VISUOMENĖ KVIEČIAMA DALYVAUTI DAINŲ ŠVENTĖS BANKETE,

kuris įvyksta dainų šventės dieną, **š. m. liepos mėn. 3 d., 7:30 val. vakaro** erdvioje šaltu oru vėsinaamoje **Wozniak salėje, 2530-36 Blue Island Avenue.**

Bus lietuviškas maistas, veiks baras, šokiams gros NEO-LITHUANIA orkestras, dainuos solistė VANDA STANKIENĖ.

Staliukams užsisakyti laiko jau nedaug, todėl nedelskim — visi jaunieji ir vyresnieji susirinkim bendrai užbaigti dainų šventę, tuo išreikšim nuoširdžią lietuvišką padėką dainų šventės rengėjams.

LB CHICAGOS APYGARDOS VALDYBA

De Gaulle Maskvoje...

(Atkelta iš 1 psl.)

Faktinai de Gaulle dabar pasiskolino seną Napoleono doktriną, kuri skelbia, kad europiečiai turi savo reikalus, ypač vokiečių klausimą, spręsti be anglo saksų. Dabartiniai Kremliaus valdovai kaip ir caras Aleksandras, siekia tam tikro susitarimo su tais anglosaksais, (nors dabar tuo vardu daugiau kalba amerikiečiai, kaip britai) tačiau flirtas su de Gaulle gali jiems padėti, lygiai kaip ir de Gaulle to paties tikisi iš sovietų.

"10 šimtmečių tęsiasi prancūzų - rusų sąjunga" pereinę metų spalio mėnesį surado gaullistų laikraštis "La Nation". Mat, 1044 metais Prancūzijos karalius Henrikas I-sis apsiavedė Kijevo didžiojo kunigaikščio Jaroslovo I dukterį. Bet nepaisant tos tūkstantmetės 'draugystės', rusai su prancūzais gerokai pasimušė, ypač turint galvoje, kad jų valstybes skiria visos tūkstantis kilometrų per Vokietiją ir Lenkiją.

Napoleonas laimėjo savo pavyzdgingiausią mūšį prie Austerlitzo 1805 metais prieš rusus ir austrus. 1812 m. Borodino mūšyje žuvo 45.000 rusų. Tai buvo didžiausios ir kruviniausios Napoleono laikų kautynės. Vėliau Krimo karo metu (1854-56) Prancūzija ten pasiuntė dvigubai daugiau savo karių negu britai būtent 40.000. Prancūzų kariai dar ir dabar didžiūojasi paėmę svarbiausią Sevostopolio tvirtovės (Krimo) fortą Malakov. Ir 1920 prancūzų kariai sugen. Weygandui priekyje padėjo lenkams sulaukyti besisiveržiančius bolševikus.

Tik nuo 1892 m. rusų - prancūzų santykiai pagerėjo, sudarius santarvę prieš kaizerio Vokietiją, tačiau per abejus pasaulinius karus jų bendradarbiavimas buvo daugiau simbolinis. Per I Pas. karą Prancūzijoje atsirado rusų ekspedicinio korpuso prieš Dardanalus likučiai, per antrą karą Rusijoje buvo viena prancūzų aviacijos eskadrilė, pasivadinusi 'Normandijos - Nemuno' vardu.

Kai anglų - saksų pažemintas de Gaulle 1944 m. vyko į Maskvą, jo užsienių reikalų ministras, dabar tremtinys, George Bidault aiškino Faryžiaus seime: "Mus ne-

HEIDELBERGAS, LIETUVIAI STUDENTAI IR JU RŪPESČIAI

Br. Čepulevičius

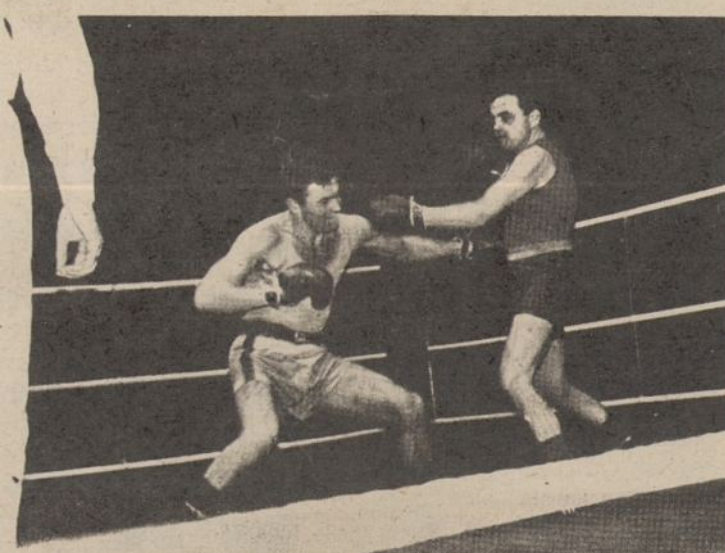
Heidelbergas yra laikomas vienu iš gražiausių Vokietijos miestų. Daug sykių apdainuotas poetų-pamiltas studentų, turistų. Žavingas gamta, turtingas architektūriniais pastatais, istoriniais paminklais, teatrais, bibliotekomis, tarptautinis gyventojais. Apšviestas žaliuojančių Odenvaldo kalnų, raižomas Neckario upės -- pasipuošęs didžiule pilim. Tai gyvas miestas. Dieną ir naktį čia plaka jaunatviška širdis, trokšianti mokslu, siekianti aukštų idealų, meilės, gyvenimo svajonių. Tai universitetinis miestas, žinomas visam pasauly, priglaudęs arti 13,000 studentų iš 80 valstybių. Čia gali sutikti visokių rasių, odos spalvų bei įvairiom kalbom kalbančių studentų. Gatve eidamas, ar tai kavinėj sėdėdamas, gali kartais taip pat ir lietuviškai kalbančių išgirsti!

Lietuvių Heidelberge būti yra garbinga. Šiuo metu Ruprecht-Karl universitete studijuoja 14 lietuvių studentų. Tai gausiausias lietuvių studentų būrelis, susibūręs šiame mieste. Jų dauguma iš Vokietijos, nemaža iš Amerikos, ir viena lietuvių net iš tolimos Australijos.

Lietuviai studentai čia yra įsteigę prie tarptautinio klubo savo "Gintaro" klubą. Gana Dirvą ir reikalui esant susirenka aptarti aktualius reikalus. Dažnai nuskamba vietinės spaudos dienraščiuose ir Lietuvos vardas: netolimoji praeity Anelė Valaitytė čia laimėjo pirmąją vietą šlagerių festivaly, spaudos buvo labai šilta pristatyta kaip gražioji lietuvių (įsidėjo ir nuotrauką). Užpėnai čia labai sėkmingai pasirodė lietuvių "Studenten singen und tanzen fur Heidelberg" su savo tautiniais šokiais. Spaudos buvo įvertinti kaip geriausia pasirodžiusi tautinių šokių grupė. Tais pačiais metais čia buvo suruoštas centrinis Vasario 16 d. minėjimas pilies rūmuose (lietuvių studentai keletą dienų kabinėjo lietuviškus programos plakatus), pritraukė daug profesorų, studentų - svečių. Pagrindinė minėjimo kalbą skaitė dabartinis V. Vokietijos teisingumo ministras.

Ir vėl vokiečių spauda atkreipė dėmesį į lietuvių. Vieną sykį buvo rašoma apie Vas. 16 d. Gimnaziją, jų pa-

rengimus bei pasirodymus. Taip lietuvių yra žinomi Heidelberge gera ta žodžio prasme, žinomi ir moksle, ypač yra pasižymėję mūsų medikai, kultūrinuose parengi-

J. Naujokas (kairėje) rungtynėse prieš Vokietijos Aukšt. Mokyklų čempioną Seilerį.

muose ir net sporte.

Ir šiais metais vėl nuskambėjo vieno lietuvių studento vardas vokiečių miesto spaudoje. Tai ne pirmą sykį, kai lietuviui pateko į spaudą sporto dėka (prieš 3 metus įsidėjo "Heidelberger Tageblatt" vieno lietuvių studento nuotrauką su dabartiniu Graikijos karaliumi Konstantinu, kai pastarasis jam įteikė medalių), o šį sykį Lietuvos vardas nuskambėjo bokso srityje! Lietuvių studentas geriausias boksininkas pussunkiam svorį Heidelbergo studentų rinktinėje. Tai studentas Juozas Naujokas neseniai atvykęs iš Lietuvos, baigęs Vas. 16 d. Gimnaziją studijuojas Heidelbergo universitete ir bebaigia chemijos mokslus.

V. Vokietijoje vyko visų aukštųjų mokyklų bokso pirmenybės įvairiuose miestuose. Juozas Naujokas, nepalaimėjęs nei vieny rungtynių, visis kilo ir kilo. Pagaliau Darmstadto mieste turėjo pačias pagrindines bokso rungtynes -- čia turėjo būti nustatomas naujas aukštųjų mokyklų bokso čempionas. Pirmasis priešas, prieš kurį studentui Juozui Naujokui reikėjo boksotis, buvo pereinę metų aukštųjų mokyklų čempionas vokiečių Riepen -- Antrajam rounde J. Naujokas įveikė buvusį čempioną nokautu. Antras rungtynės Juozas turėjo su Vokietijoje labai išgarsėjusiu boksininku (NATO meisteriu) Seiler. Jis yra vi-

eną kariusiųjų čempionas. Nelaimingai būdu J. Naujokas antrame rounde išsisuko kairės rankos nykštį, tačiau boksavosi toliau ir kautynes pralaimėjo 1 taško skirtumu.

Tokiu būdu NATO meisteris Seiler tapo šių metų aukštųjų mokyklų čempionu, o studentui Juozui Naujokui atiteko 3-ji vieta. Buvo apdovanotas bronzos medaliu. Užklaustas kokios tautybės, J. Naujokas visur save pažymėjo lietuviu, Heidelbergo universitetas šiuo lietuviu boksininku labai didžiūojasi, suteikia jam visas galimybes ir toliau šią sporto šaką kultivuoti. Vokiečių spauda šį lietuvių studentą labai gerai įvertino.

Juozas Naujokas priklauso taip pat Heidelbergo miesto bokso rinktinėi. Užklaustas, ką ateitytį mano daryti, atsakė "Pirmoji vieta mokslas, sportas man yra tik išsiblaškymui -- ateitytį tikinusi gerėnė vietą laimėti ir Lietuvos vėliavą dar aukščiau iškelinti".

Dar Vas. 16 d. Gimnazijoje būdamas labai mėgo boksą, krepšinį bei stalo tenisą. Domisi taip pat šachmatais ir Lietuvoje būdamas laimėjo 1 vietą.

Chemijos studentas J. Naujokas priklauso VLSS ir yra aktyvus jos narys. Prisimindami faktą, kad prieš du metus jis stipriai buvo susižeidęs, ilgą laiką ėjo dvim kriukiais, o dabar yra trečias geriausias boksininkas savo klasėje, galime dar daugiau didžiūotis jo laimėjimu ir tikėtis ateitytį daugiau apie jį išgirsti.

Taip, lietuvių studentai V. Vokietijoje yra daug prisidė-

ję ir prisidėda prie Lietuvos vardo išgarsinimo. Ne vieną valandą savo brangaus laiko jie yra tam paskyrę ir visuomet mieliai paskiria. Tai pareigos jausmo vedimi, daug kartų ir padėkos už praeity jiems sudarytas sąlygas baigti Vas. 16 d. Gimnaziją. Visiems žinomas faktas, kad studento kelias yra labai sunkus ir ne auku klotas, ypač liečiant lietuvių tremtinį studentą, o dar daugiau tą, kuris yra baigęs Vas. 16 d. Gimnaziją. Daug mūsų vargų bei rūpesčių nėra lietuviškai visuomenei žinomi. Vieną iš jų norėčiau kaip tik šia proga ir išskirti.

Vasario 16 d. Gimnaziją daugiausia lanko neturtingų tėvų vaikai. Čia jiems sudaromos visos sąlygos, lietuvių aukų dėka, siekti brandos atestato. Abiturientas, baigęs minėtą gimnaziją ir noris stoti į universitetą, susiduria su didele problema -- lėšų stoka. Čia ir yra toji aplinkybė kodėl dauguma baigusių gimnaziją ne tuoj pradeda studijuoti. Didelė dauguma eina kurį laiką uždarbiauti, nes tėvai padėti negali, o stipendijos taip pat dar jokios neturi ir negali turėti. Taip beuždarbiaudami praranda daug brangaus laiko, o vėliau sunkiau įsijungti į mokslą po ilgos pertraukos. Drąsesnieji, optimistai, pradėję tuoj studijuoti ir paragavę V. Kudirkos bei Bilūno duonos, dažnai atsižada šio garbingo kelio! Ir kiek sykių esu pats sutikęs alkanų, porą dienų nevalgusių lietuvių studentų, bevaikščiojančių miesto gatvėmis ir beieškančių turtingesnio draugo...

Daug kas iš kolegų kreipiasi į VLSS Centro Vadybą prašydami patarimo ar tai pagalbos. Patarti galime, bet sušėlpti sunku, nes patys neturime lėšų, egzistuojame vien tik iš nario mokesčių, kurio surenkame metu bėgy arti DM 100. -- Lietuviškos institucijos V. Vokietijoje nėra mūsų Sąjungos sušelpę jau 3 metai, nors esame paramos prašę!

Taip, gimnazija gali didžiūotis, kad yra įteikusi 59 lietuviams jaunuoliams brandos atestatus; ne vienas iš jų yra jau baigęs universitetą -- įsigiję profesijas -- gyvena Amerikoje. Kalbama tik apie baigusius, tačiau reiktų pažvelgti ir į tai, kodėl kiti nėra baigę, nors tikrai galėtų, arba dar visai nepradėję studijuoti, nors abitūra jau padaryta pereinamais metais? Pereitą savaitę gavau laišką iš vieno šiais metais baigusio abituriento ir prašančio patarimo bei pagalbos, nes nori pradėti studijuoti, o lė-

Kas nauja Pasaulyje

* KUR DINGO CASTRO? Tai klausimas, kas kart dažniau imas pasirodyti užsienio spaudoje puslapiuose, Diplomatiniuose skunksniai, palaiką ryšį su Havanoje veikiančiomis svetimų valstybių ambasadomis, tvirtina, kad iki šiol visur aktyviai besireiškiančio Castro funkcijas yra perėmęs Kubos prezidentas Osvaldo Dorticos.

Spėjiojama, kad Sov. S-ga likusi nepatenkinta Castro, nes 1,2 bil. dol. parama, iki šiol teikta Kubos ūkiui palaikyti, ne davė lauktų rezultatų. Niekone laimėta ir Lotynų Amerikos valstybių revoliucijų planuose.

* GEN. DE GAULLE pirmieji pasitarimai su Sov. S-gos vadais Kremliuje išryškino prancūzų delegacijos nusistatymą, kad didžiųjų valstybių pasiskirstymas į jėgas ir įtakos blokus yra praeities reikalas. Esą, reiktų tartis valstybių su valstybe, o ne kurių nors valstybių blokų vardu. Prancūzai taip pat atsisako pripažinti Rytų Vokietijos, kaip nepriklausomą valstybę.

Šių nėra. Kiek galėjau bei žinojau -- patariau -- nurodžiau "V. Kudirkos" fondą, kuris skiria arti 38 dolerių paskolos mėnesiui. Gerai, kad pastarasis buvo katalikas, o ne katalikui ir šis kelias uždaras, tačiau ir gavus šią paskolą, kuri išmokama kas du mėnesiai, yra sunku, labai sunku verstis, o yra tokių kurie bando.

Vokiečių valdžia suteikia baigusiems gimnaziją stipendiją pagal "Honefo Modelį" tačiau visa bėda, kad ši stipendija neduodama tuoj pradėjus studijuoti, bet išmokama prasidėjus naujam semestru. Šia stipendija būtų galima verstis, tačiau negavus iš šalies nei vienos DM yra taip pat labai sunku; aukštesniųjų semestrų studentams geriau, nes ši stipendija yra pakeliamama. Yra tačiau Vokietijoje ir tokių lietuvių studentų kurie iš šia stipendiją pasinaudoję negali, nes yra atvykę iš užsienio, kad ir baigę mūsų gimnaziją. Taip ir žlunga mūsų abiturientai arba visai nepradėję studijuoti arba pastudijavę trumpą laiką, išstoje ne dėl negalėjimo mokytis, bet dėl blogų sąlygų. Tokių žinau 9.

(Nukelta į 3 psl.)

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE PARAMA- MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Chateau Gib. 3 Str. French Cognac 5th — \$4.98
2. Imported Scotch Whiskey 80 proof 5th — \$3.98
3. Napoleon Brandy 5th — \$3.35
4. Hiram Walkers cocktails 5th — \$2.98

5. Leabfraumilk — German Wine 5th — \$0.98
6. Napoleon Vermouth 5th — \$1.19
7. Da-Silva Domain Wine 5th — \$0.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

gali patenkinti jokia sąjunga, jei Europos viduryje Vokietija išlaikys savo sienas, gamtos turtais ir pramonės potencialą". Po to de Gaulle kalbėjo apie Europą, kurią "supa Rheinai, Alpių ir Pirenėjai". Vėliau jis Europą padidino "tarp Oslo ir Atėnų", dar vėliau tarp "Minsko ir Bordeaux" ir pagaliau "nuo Atlanto iki Uralo". Viešėdamas Sovietų Sąjungoje de Gaulle turėjo progos peržengti net Uralą, vykdamas į Novosibirską. Bet ne kaip užkariautojas, o turistas.

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by: American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

NE VIEN TIK DUONA SOTŪS...

"Jaunimo Kongresas šiais metais turi didžiausias galimybes patraukti JAV ir pasaulio dėmesį, bet tam reikia pastangų -- joks laikraštis, joks radijas nekreips į mus dėmesio, jei patys nesistengsime jų patraukti. Jaunimo kongresas taip pat turi didžiausias galimybes paskleisti gerų konstruktivių idėjų ir pareiškimų Lietuvos reikalu. Jei to nebūtų padaryta, jei būtų pasitenkinta 'pasižmonėjimu', mes darytume žingsnį atgal. 1941 m. sukilimo 25 m. sukaktis, tikiuos, suteiks kai kurių paskatinimų kongresui".

Tai ištrauka iš Antano Mažeikos kalbos, pasakytos Birželio 14 d. minėjime Clevelande. (Minėjimas įvyko birželio 12 d.).

Ant. Mažeika, kaip Lapkričio 13 žygio vadovas ir organizatorius, puikiai žino ir nusimano, ką reiškia kansas didin-gesnio suorganizuoti ir ką reiškia iš organizatorių ko nors reikalau-ti. Juk ir Lapkričio 13 d. žygiui, numatytam į JTO, tos organizacijos vartai neatsidarė. Jeigu jis žino, ko galima reikalauti iš Jaunimo Kongreso, jis taip pat privale-tų žinoti, kas šiuo metu galima ir reikalinga daryti, kad "laikraštis ar

radijas atkreiptų dėmesį". Nėra abejonės, kad tuo yra susirūpinusi Jaunimo Kongreso vadovybė, tik ji ruošos metu neturi laiko užsiimti patetika, ar į iškilių metu mestus šūkius to-čia pat patetika atsakyti.

Viena turėtų būti vi-siems žinoma tiesa, kad Jaunimo Kongresas nebuvo numatytas ir nėra ruošiamas tam, kad pa-sirodyti televizijai. Jis taip pat nėra kurio nors informacijos biuro eks-ponentas. Jaunimo Kon-grese, bet gi, turės iš-ryškėti, kiek turime jė-gos ir noro ateityje Lie-tuvos bylos reikalu pro-pagandą gyvinti, plėsti, bet -- tik ne joje vieno-ję paskęsti.

Jei kas skaitė A. Sau-laičio S.J., straipsnius Dirvoje, tas galėjo susi-daryti vaizdą tų proble-mų apimtį, kurios Jau-nimo Kongresui, su vi-sais pridėtiniais darbais, teks svarstyti ir išva-das daryti.

Lietuvių išeivijos už-davinių skalėje propa-gandinė sritis yra viena iš svarbiausių. Bet vistiek tai yra tik viena specifinė sritis. Kad ji gerai veiktų, turi gerai veikti ir daugelis kitų sričių. Kitaip ir propa-gandai pritrūks kvapo ir medžiagos.

Ją su grupe kviečia Rotary kluba-i, mokyklos, jaunimo klubai, bažnytinės organizacijos, Wa-hrata festivalis ir t.t. Tuose pasirodymuose ji randa pro-gos pakalbėti apie Lietuvą, apie jos praeitį ir dabartį. Jau me-tai kaip ji tai grupei vadovauja. Jos šokėjų daugumą sudaro už-ją net gerokai vyresni jaunuo-liai.

Jūratė niekad neatsisako ar tai salę padekoruoti, ar progra-mą praveisti, ar ponioms prie-bufeto patalkininkauti.

Būdamas vos tik 16 metų, ji su-organizavo ir administravo pir-muosius tautinių šokių kursus Australijoje, yra Australijos Krašto Kultūros Tarybos ren-giamų Meno Dienų Komitete ir Kongreso Centriniam Komitete. Aktyviai visur dalyvaudama, ji randa pakankamai laiko gerai mokyti mokykloje yra viena iš pirmųjų ir yra gavusi valstybi-nę stipendiją, skiriamą tik la-bai geriems mokiniams.

Taigi mūsų Jūratė Šolitas drašiai gali prisikaityti prie "dvasios galių".

Su pasididžiavimu mes ją pas-jus išleidžiame. Ji yra ugnis, kuri netik tokius kaip Paleckis apsvilina, bet kuri degina nu-tautėjimą, jaunimo apatiją ir ne-bijo pasakyti ir darbais įro-dyti, kad ji yra lietuvė.

Mylėkit ją ten Amerikoje. Ji yra to verta.

Australietis

Skaityk ir platink
DIRVĄ

SENATORIUS FULBRIGHT ŽADA SVARSTYTI REZOLIUCIJAS

"Šiuo metu komisijos apklausi-nėjų darbotvarkė yra labai apkrauta. Tačiau manau, kad galėsiu įtraukti rezoliucijos svarstymą į komisijos darbo-tvarkę vėliau šiais metais" -- taip rašo senatorius J. Willi-am Fulbright (D. - Arkansas), Senato užsienio reikalų komi-sijos pirmininkas. Rezoluci-joms Remti Komiteto vadovy-bė. Tai pirmas jo aiškesnis pasisakymas mūsų rezolucijų reikalu. Matomai, tokiomis aplin-cijomis mūsų telegramų ir laiškų, ku-riuos jis paskutinių poros mė-nesių laikotarpyje yra gavęs rezolucijų reikalu, bus palen-ke mūsų pusėn.

Tai, be abejo, džiugi žinia, tačiau mes neturime nuleisti rankų ir sustoti jį ir toliau spaudę rezolucijos pravedi-mo Senate klausimu. Telegra-mos ir laiškai jam turi plaukti be pertraukos iš visų krašto kampų. Reikia senatoriui Ful-bright kasdien priminti šim-tais laiškų, kad mūsų rezolu-cija turi būti priimta Senate dar šiais metais. Jei jau esa-tie kartą jam rašę, parašykite dar vieną laišką. Paragin-kite pasiųsti trumpą telegram-ą ar parašyti nelgą laiškutį visus savo pažįstamus (lie-tuvius ir kitus amerikiečius). Patriotinės lietuvių organiza-cijos bei visi vietiniai turėtų imtis iniciatyvos ir dar kartą suorganizuoti laiškų bangą se-

natoriui Fulbright ir abiems savo valstijos senatoriams. Tai reikia padaryti labai skubiai! Įsidėmėtina, kad į ranka rašy-tus laiškus legislatoriai kreipia daugiau dėmesio. Taigi, jei neturime rašomos mašinėlės, rašykime ranka, -- bus dar ge-riau!

Nereikia siųsti ilgų telegram-ų ar rašyti sieksinių laiškų. Pakanka vieno ar poros saki-nių telegramų ir laiškų. Jūsų telegramos ar laiško turinys senatoriui Fulbright gali būti maždaug tokio turinio:

The Honorable J. William Ful-

brigh, Senate Office Building, Washington, D.C. 20515.

My dear Senator:

Please act speedily and fa-vorably on one of the Baltic resolutions and send it to the Senate for adoption. The Hou-se acted on a similar legis-lation (H.Con. Res. 416) last year. Cannot the Senate do the same? Please do it without fur-ther delay. Thank you. Sincer-ely (Parašas).

Padarykite tai dar šiandien. Paraginkite visus savo pažįsta-mus tai atlikti. Jei tik tai pa-darysime, yra daug vilties; kad po poros mėnesių galėsime pa-sidžiaugti antru dideliu laimė-jimu: -- rezolucijos pravedimu ir Senate.

visuomenės vardu kalbė-jo LB pirm. Kuolas. Pa-ramos ir jūrų skautų vardu kalbėjo Paramos valdybos pirmininkas Ste-paitis. Šv. Jono parapijos klebonas Ažubalis pažy-mėjo, kad velionis prisidė-jo ir prie įkūrimo šių kapinių ta prasme, kad visi krikščionys, nebo-jant kai kurių skirtumų, turi veikti kartu ir taip pat ilsėtis vienoje vieto-jė. Giminių vardu kalbė-jo Martynas Brakas, pa-dėkodamas visiems atsi-lankiusiems.

Alhambros salėje pa-rapijos ponių suruoštoje kavutėje tarė žodį savo ir artimiausių pažįstamų vardu dr. M. Anysas, pa-žymėdamas trumpus bruožus iš velionies gy-venimo ir kad su jo mir-timi nustoja brangaus žmogaus, tauraus lie-tuvio, nepailstančio vei-kėjo bažnytinėje srityje, kuris neturėjo priešu, nes visuomet suprato bū-ti mandagus, linksmas ir su šypsena nugalėjo vi-sus sunkumus. Linkėjo jo sūniui Arvydui dabar perimti jo tėvo turėtas pareigas ir pasidaryti savo šeimos rūpintoju ir užtarėju, kad Aukščiaus-ias duotų jėgos jo šei-mai pernešti smūgį, o ypatingai jo žmonai po-niai Gritai, kurią šis smūgis liečia daugiau-siai. Pabaigoje Daubo-ras reišė užuojautą Su-sivienijimo Lietuvių Amerikoje vardu.

A.

INŽ. B. BUNTINO LAIDOTUVĖS

Kanados ir JAV lie-tuvių visuomenę pritren-kė nelaukta ir ankstyva inž. Bernardo Buntino mirtis birželio m. 13 d. jam kelioms dienoms at-vykus į Chicago dalyvau-ti jo giminaičio vestu-vėse. Ypatingai sujudin-ti ir priblokšti liko to-rontiečiai, išgirdę apie mielo bičiulio, visuome-nės veikėjo, patrioto ir ev. liuteronų "Vilties" parapijos steigėjo ir daugmetinio parapijos ta-rybos pirmininko mirtį.

Birželio mėn. 16 d. ve-lionis gulėjo pašarvotas Turner and Porter lai-dotuvių namuose, Ron-ceswales Ave. Aštuntą val. vakare įvyko budė-tuvės. Vietinė koplyčia skęstanti vainikuose ir gėlėse buvo perpildyta lankytojų lietuvių.

Pamaldas jaudinan-čiais žodžiais pravedė kunigas Žilinskas, kuris apibūdino jo veiklą kaip bažnytininko kartų pažy-mėdamas, kad jo veikla amžinai paliks parapije-čių širdyse. Giesmės bu-vo palydimos vargonais Beresnevičienės. Trum-pus atsisveikinimo žo-džius tarė Vilties para-pijos tarybos narys Sta-naitis ir Rytų Kanados misijos direktorius dr. Repple.

Garbės sargybą ėjo pa-sikeisdami liet. jūros skautai.

Ketvirtadienį, birželio mėn. 16 d. įvyko laidotu-vės. Karstas buvo patal-pintas Alhambros bažny-čioje. Nebojant darbo dienos, joje prisirinko daug žmonių, parapijie-čių ir pažįstamų. Pamal-das pravedė kunigai Ži-linskas ir iš Chicago at-vykęs vice-senioras Tra-kis, kuris su velioniu jau daug metų buvo dir-

bęs bažnytinuose reika-luose. Jis pabrėžė ve-lionies vaidmenį stei-giant šią parapiją, ir ankstyvesnius jo darbus renkant išblaškytus evan-gelikus ir suorganizuojant mėnesines pamal-das su iš kitur atvykstan-čiais klebonais. Vargo-nams lydint solistas Ro-žaitis pagiedojo keletą momentui pritaikytų giesmių.

Laidotuvės įvyko 3 val. Šv. Jono lietuvių kapinė-se. Prie karstotarė žodį gen. kons. dr. Zmuidzi-nas, iškeldamas vėlio-nies nepaprastą džentel-meniškumą, kuris pasi-reiškė visoje jo veiklo-jė. Kartu pareiškė ap-gailestavimą, kad ši mir-tis išretino mažlietuvių veikėjų eiles. Toronto

KELIA BYLĄ SOVIETŲ DIPLOMATAMS!

Vak. Vokietijos laik-raštis "Freie Presse Korrespondenz" š.m. ge-gužės mėn. nr. 5 rašo: "1966 metų pradžioje buv. koncentracijos sto-vykloje Dachau Sovietų S-gos ambasados Bonno-jė nariai uždėjo vainiką prie nacių nužudytų aukų paminklo. Muenchene gy-venąs iš Sov. S-gos pasi-traukęs rusas M., prie-jęs prie delegacijos va-dovo A.A. Konoplankino pasakė: -- Gražu, kad jūs padėjote vainiką na-cių nužudytų aukų atmi-nimui. Gal jūs galite man pasakyti, kur aš ga-liu padėti gėlių ant ma-no tėvo ir senelio kapo. Jie buvo išvežti Sibiran ir ten sušaudyti, lygiai kaip 40 milijonų kitų žmonių, kurie bolševikų buvo pagrobti ir Sibire pa-smerti".

Konoplankin ir keleta jo palydos narių puolė M. ir partrenkė ant žemės, trypė Konoplanki-nui dar sušukus: "Gerai ir teisingai, kad tavo tėvą sušaudė, tačiau gaila, kad tavęs nenutvėrė ir nesušaudė!"

Vokiečių policijos val-dininkui teko išsikišti, kad M. išlaisvinti iš puolėjų ir pristatyti Muen-cheno universiteto klin-ton, kur buvo konsta-tuota vidiniai ir išvir-šiniai kūno sužalojimai. M. advokatas užvedė bylą sovietų ambasados tarnautojui Konoplanki-nui.

Toliau straipsnyje ra-šoma, kad verta pabrėž-ti sovietų delegacijos da-lyvių cinizmą: jie padė-jo vainiką teroristinės sistemos aukoms pagerb-ti, o iš kitos pusės jie pavartojo linčos teisę

žmogui, kuris tik paklau-sė, kur galima padėti vainiką sovietinės sis-temos aukų prisimini-mui. (Č)

SUNKU SU PATAISYMU...

Elektrėnai -- Lietuvoj jau-niausias (5000 gyventojų) mies-tas ir didžiausias elektros cen-tras. Jame tirščiau negu kur ki-tur geriau uždirbančiųjų. Tad ir televizijos imtuvų čia, paly-ginti, tiršta: esą, daugiau kaip 800.

Bet sovietinės gamybos im-tuvai net ir Elektrėnuose ne-nustoja savo įgimto palinkimo -- greit ir dažnai sugesti. O taisymo dirbtuvių Elektrėnuo-se nėra. Artimiausios dirbtu-vės -- Vilniuj arba Kaune.

Trečiadieniais į Elektrėnus atvažiuoja vilniškės dirbtuvės automobilis sugedėlių paimti. Čia, kaip rašo vietos komso-molo sekretorius Tichonovas (Sov. Litva, 66/119), prasideda "būrimas": užsuks ar neužsuks? "Būria" visi, kurių imtuvai su-gedė. Nekantriai spėlioja, nes dirbtuvės pasiuntinių turi lauk-ti namie, išsiprašę leidimus neateiti tą dieną į darbą. O dirbtuvės pasiuntinys tikrai ne pas visus teuszuka, kadangi jam rei-kia dar suskubti ir Vieviomis-telį apvažinėti. Pas ką neužsu-ka, turi laukti be televizijos il-d kito trečiadienio ir vėl praleis-ti dieną be uždario.

KAUNO ROTUŠĖ netrūk-us gaus paskirtą panašią į bažny-čios: joje bus "santuokos rū-mai", tai yra, vieta, kur bus atliekami civilinių santuokų formalumai su iškilmėmis.

Kompartijos ir komjaunimo veikėjai seniai deda pastangas civilinių santuokos aktų iškil-mingumu lenktyniauti su baž-nytinėmis santuokų iškilimėmis. Elę pastarųjų metų Kauno rotušėje veikė Kauno Politech-nikos Instituto architektūros fa-kultetas, kuris dabar išsikėlė į naujas instituto patalpas Tvir-tovės alėjoje (dabar vad. Jauno-sios Gvardijos).

(ELTA)

MYLĖKIT JŪRATĘ!

Amerikos spauda, kaip mes matom iš "Mūsų Pastogės" bend-radarbio šolito, nedavertina mūsų Jūratės (taip mes vadi-nam Jūratę Reisgite). Jos var-das dabar yra rišamas tik su peticijos pasirašymu ir jauni-mo demonstracijos Canberro-j suorganizavimu.

Noriu atkreipti jūsų, mieli Amerikos lietuviai, dėmesį kad ji nėra tik momento ar die-nos herojė. Ji yra kieta, ypa-tingai gabi lietuviško darbo or-ganizatorė.

Kada prieš metus Sydnejuje iširo tautinių šokių grupė ir ne-liko nei vadovų, nei šokėjų, Jū-ratė, būdama vos 15 metų, pa-siėmė ir suorganizavo naują grupę. Dabar ta jos suorgani-zuota tautinių šokių grupė yra gausiausia už visas, kada nors Sydneij gyvavusias grupes. O šokių išpildymu džiaugiasi net senai tautinių šokių žinovai. Ji pritraukė į grupę daug tokių jaunuolių, kurie anksčiau lie-tuvių tarpe nesirodavo. Ir tai ji daro sąmoningai ir pla-ningai.

Ji išvedė savo grupę į tarp-tautinę mūsų didmiesčio areną.

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER SAVO ATOSTOGAS
LIETUVIŠKOJE JANSONŲ VASARVIETĖS
CAPE COD VILOJE

"AUDRONĖ"

87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass.
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus atviros jūros plažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.

ATIDARYTA vasarajimui nuo BIRŽELIO 18 D. iki RUG-SĖJO MĖN. 15 D.

Kreiptis: DR. ED. JANSONAS, 15 ROSEDALE ST., BOSTON, MASS. 02124. TEL. 288-5999, o po BIRŽELIO 18 D. tiesiai į vilą AUDRONĖ — CAPE COD, MASS., MARIJA JANSONAS.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią Cape Cod žalumynus paskendusią lietuvišką pajūrio vilą.

JAUNIMO METŲ TEMOMIS

JAUNIMAS, ORGANIZACIJOS IR VISUOMENĖ

Šia ketvirta dalimi baigiama trumpa rašinėlių serija. Tikime, kad asmenys, susidomėję jaunimo stovyklomis, lietuvių tautos korpo idėja, organizacijų lituanistiniu vaidmeniu ir jaunimo organizaciniu gyvenimu atvyks į Jaunimo Kongresą ir prisidės prie minčių, kurias simpoziume "Jaunimas, Organizacijos ir Visuomenė" pareikš jaunimo atstovai iš Europos, Šiaurės Amerikos, Pietų Amerikos ir Australijos. (Liepos 1 d., 2:30 - 5:00 val. p.p.)

IV. JAUNIMO ORGANIZACIJOS

Ką gali Jaunimo Kongresas atlikti šioje srityje? Kadangi jame dalyvauja jaunimo atstovai iš dvidešimties laisvojo pasaulio kraštų, čia puiki proga užmegsti ryšius tarp organizacijų ir tarp kraštų, nes tarpvietoviniai ir tarporganizaciniai ryšiai trukumai yra didžiausioji bėda.

Kas patobulintų ryšius? Sumanymų netrūksta. Galėtų viena organizacija kitoms siųsti savo posėdžių, nutarimų, veiklos protokolus ir trumpus aprašymus, paruošti metinę savo veiklos apybraižą, kuri pasiektų tos organizacijos skyrius ir kitų organizacijų valdybas. Toks gyvas ryšys ir viešas rūpestis tais pačiais reikalais pakeltų vių nuotaiką ir iškeltų naujų sumanymų.

Tokių ryšius turbūt užmegs studentų organizacijos, nes jos tikisi įsteigti pasaulio lietuvių studentų federaciją ar atstovybę (kuri galėtų kasmet pereiti iš vieno krašto į kitą), per kurią Jaunimo Metais pradėti ryšiai galėtų tęstis daugelį metų.

Kiekviena organizacija vis vargsta su narių sąrašais. Nie-

A. SAULAITIS, S. J.

kad nepasiekiami visi nariai, keičiasi adresai, Centrinė kartoteka (kiti siūlo įtaisyti skaitlį -- computer -- pvz., Jaunimo Centre Chicagoje, kuris galėtų vesti daugelio organizacijų ir leidinių sąrašus bei atskaitomybę pačiu tobuliausiu (ir nebrangiu) būdu.)

Atskirose vietovėse įvairių organizacijų atstovai vietovės lietuvių organizacijų taryboje (panašioje į Jaunimo Metų komitetus, ypatingai jei JM komitetai persiorganizuotų ir paliktų ateičiai) galėtų susitarti per eiti vietovę ir įtraukti neveikiančius lietuvius, sužinoti ir informuoti apie spaudą, organizacijas, lietuvišką mokyklą, jaunimo ar lietuvių namus, lietuvių kaimynus ir kt. Atsirastų daugiau veiklesnių narių. Geriau visoms organizacijoms kartu apeiti vietovę, negu kiekvienai organizacijai savoje pilyje išdžioti. Kaip būtų naudingas vietovės lietuvių sąrašas ar rodyklė pagal profesijas, gyvenamąją vietą, mokyklą. Jeigu iš vienos vietos į kitą persikrausto šeima, būtų galima duoti žinių apie anos vietos lietuvių gyvenimą ir pranešti, kad įtrauktų naujuosius kaimynus į lietuvišką veiklą.

Nenauja mintis, kad jaunimo organizacijos bendradarbiautų su lituanistine mokykla. Daug kur jaunimo sueigos ar susirinkimai vyksta pertraukų metu ar po pamokų. Būtų galima derinti programą, užsiėmimus, dalintis medžiaga, arčiau įtraukti mokytojus į organizacijos veiklą, ir vyresnius organizacijų vadovus į lituanistinės mokyklos rūpesčius.

Tarporganizacinių ryšių pagrindu turėtų būti toks "ekumeninis" principas: giliai įsi-

tikinti savojo sąjūdžio tikslais ir siekimais (vadinamąja "ideologija", tiksliau pasakius, pasaulėžiūra) ir kartu gerbti kitų sąjūdžių savybes, jei ne iš žmogiškumo ir nuoširdumo, tai nors iš būtino reikalo, jeigu tikima, kad lietuviškasis išeivijos vaidmuo yra prasmingas Lietuvai, lietuvių tautai ir kiekvienam jos nariui moderniajame pasaulyje.

Naujųjų ateivių organizacijos arba nors asmenims reikėtų megsti artimesnį ryšį su senųjų ateivių lietuvių organizacijomis ir kelintos kartos lietuvių veikla, pvz., Lietuvos vyčiais, kurie skundžiasi, kad jiems trūksta narių. Kažin, kaip spręsti istorija tai, kad pokariniai lietuviai išeiviai sugebėjo svertimame krašte dirbti, mokyti, gyventi, bendradarbiauti darbovietėje, parke, mokykloje, teatre, spaudoje su visokiais asmenimis, tikrai nuošaliai laikėsi nuo trečiosios ir ketvirtosios kartos lietuvių kilmės vietinio krašto gyventojų? Vien tik šių lietuvių parama Lapkričio 13 žygiui parodo, kad nors ir būta skirtumų kultūros ir kalbos srityje, lietuviškieji reikalai yra artimi visiems, ypač kai tautos dauguma taip vargsta ir pati valstybė okupuota.

Yra ir bus steigama daugiau bendrinį studentų sąjungų, apimančių įvairių tautų antikomunistinį jaunimą. Čia lietuviai studentai galėtų prisidėti, nes ypač po Jaunimo Kongreso turės plačius ryšius beveik visame pasaulyje.

Prie politinės veiklos būtų galima ir priskaityti tokius įvykius kaip studijų dienas, arba angliškai pasakius "hearings", kuriuos studentams lengva suorganizuoti ir prarasti, nes jie turi tiek akademinį ryšį. Pvz. New York'e buvo tokia studijų diena apie (žydų) tikėjimo padėtį Sovietų Sąjungoje ir dalyvavo įvairūs profesoriai, Sovietų Są-

jungoje lankęsi dvasiškai ir t.t. Po to vienas pagrindinių kalbėtojų nusiskundė, kad niekas iš kitų tautinių ar religinių grupių JAV valstybėse nesikreipė ir nesusumanė panašiai paruošti tokių "hearings".

Jaunimo organizacijų statistika (amerikiečių) rodo, kad veikliausi jaunuoliai priklauso kelioms organizacijoms. Ar neturėtų lietuviai daugiau įtakos, jeigu kiekvienas (ypač studento ar vyresnio amžiaus) priklausytų nors kitai savo vietovės organizacijai, ypač "community" organizacijai. Jau daugelis priklauso. Būtų galima kiekvienai tokiai organizacijai priklausantiems lietuviams per aną (reikškia, ne grynai lietuvišką) organizaciją siekti lietuviškų tikslų pagal tos organizacijos paskirtį, ar privačiais pokalbiais ar rezolucijomis, parodomis, pranešimais ir t.t. Jaunimo nuo vietinių organizacijų neatitrauksi, manydamas, kad jėgų vos pakanka lietuvių organizacijoms. Būtina duoti jam laisvės priklausyti, kiek tik sugeba, bet priklausyti sąmoningai.

Svarbūs ir jaunimo-senimo ryšiai. Būtų gera, jeigu vyresnieji globotų ir padėtų sąjūdžiams ir skyriams ir bendrai jaunimo veiklai daugiau negu lig šiol. Padėti ir globoti reikškia pasitikėti jaunimo jėgomis, jo pasiryžimu, jo ištikimybę žmogiškiesiems ir tautiniams siekimams, jo sumanumu modernaus pasaulio maišatyje. Didžiausias uždavinys būtų kaip lietuviškąjį gyvenimą ir lietuviškuosius rūpesčius pristatyti jaunimui patraukliai, kad galėtų į tautą (kiek tai išeivijoje įmanoma) jausti. Čia reikia sumanų sąlygų ir tikėjimo, panašaus į tėvų tikėjimą ir viltį šeimose, o ne tiek kategoriškų reikalavimų "tam ištvirkusiam jaunimui".

Kaip tik visas išeivijos grožis ir būtų šis, kad smagi Jaunimo Metų įvykių ruošos nuotaka ir darbai pasilikti ilgai, be neigiamo atsliepimo (kurį amerikiečiai pavadintų "backlash") po Jaunimo Metų įtemptų pastangų.

JUOZAS ŠLAJUS

KĄ RASIU SUGRĮŽES?

ATSIMINIMAI (14)

Ankstyvą popietę galutiniai įsitikinome, jog karas tikrai prasidėjo. Visai žemai per kalėjimo stogą kaukdamas praūžė lėktuvas. Užmiršę sargo draudimą, šokome visi prie lango ir per lango skylę pamatėme nuo kalėjimo aukštyn besiplėšiantį lėktuvą su Vokietijos kariniais ženklais. Tuo pačiu metu po mūsų langais, kalėjimo kieme, prapliupo mažos priešlėktuvinės patrankos ar kulkosvaidžio automatiniai šūviai.

-- Šalin nuo lango! Ant čiužinių! -- rėkavo sargas.

-- Jau nebeilgai tu ant mūsų berėkausi, šunies išpera! -- sušuko nebesusivaldęs S.

Kameroje stipriai pakvipo parako dūmai. Nors langas mažas, bet vėjas įnešė parako dūmus, ir mūsų jautrios uoslės pajuto prasidėjusį karą. Taigi, per trumpą laiką dabar išsispręs mūsų likimas -- laisvė ar mirtis?!

-- Už kiek laiko vokiečiai bus Kaune? -- keliu mums visiems rūpimą klausimą.

-- O kas žino, kokią pasipriešinimą vokiečiai sutiks iš bolševikų? -- į klausimą kelia klausimą K.

-- Taigi ... Atsimenate, kai iš šoninės kameros neseniai atvykęs pranešė, kad be sustojimo traukia dideles tankų ir kariuomenės pajėgas prie Vokietijos sienos, -- reiškė savo nuomonę kitas.

-- O žinote, tie rupūžės ruskiai gali užskristi ir su savo bombonešiais palaidoti mus kalėjimo griuvėsiuose. Po to paskelbs, kad kalėjimą sudaužė vokiečių lėktuvai, -- samprotavo S.

-- Kvailystė! Visus jų lėktuvus vokiečiai nušlavė, nes ir dabar tik vokiški lėktuvai skraido ir bombarduoja, o jų visai nesimato -- drąsinau kitus, pats ne visai tuo tikėdamas

Diena buvo saulėta ir šilta. Jautėme, kad už apkaltų langų pavasaris yra didžiausiam grožyje, pačiame žydėjime ir kvėpėjime. Mūsų neramios laukimo ir nežinios valandos slinko labai lėtai ir dideliame nervų įtempime. Daug visokių spėliojimų, bet niekas nežinome ir niekas negali atsakyti į mums taip rūpimą klausimą, ką bolševikai darys su mumis?

Atėjo vakaras ir saulės apinduliai pradėjo apleisti kalėjimo langus. O laikas, rodos, taip lėtai slenka. Palengva artėjome į klauką ir siaurinę vakarą. Su pradingusiais saulės spinduliais mes pradėjome išgyventi šurpiausią gyvenimo vakarą.

Pagaliau kameron pradėjo slinkti tamsa. Kartu su tamsa įsiviešpatavo neapsakoma tylą. Rodos, visa gyvybė sustingę ne tik pas mus, kalėjime, bet visas pasaulis apmirė ir nuo to mums darėsi klauką ir šurpu. Kiekvieną vakarą pradėjus temti, palubėje išsižiebdavo silpna elektros lemputė. Žvelgiame į palubę, o šviesa neišsibėbia, nors kamara jau visai gaubia tamsa. Tamsa ir dar ta pasiutiška tylą ... Kad kas nors kalėjime ar už kalėjimo bent sukrebždėtų ar šuktelėtų, jei ir šūvis trenktų, rodos, atsikvėptume, ir toji kankinanti tylą nukristų ir mūsų nebeslėgtų.

Tik dabar pastebime, jog ir koridoriuje visiška tylą, ir niekas ten nevaikšto. Esame palikti vieni. Sėdime lyg ant bedugnės ar dinamito. Rodos, kiekvieną akimirką užminuotas kalėjimas gali sprogti ir visus palaidoti kalėjimo griuvėsiuose.

Sargai kalėjimo koridoriu vaikščiodavo ant batų užsidėję minkštus apavus, kad negirdėtume, kai slinkdavo prie durų "vilkelio" mus stebėti. Bet kai megzdavome ryšį su kita kamera, atidžiai prie durų klausydami nagirsdavome, kur sargybinis slankioja. Kodėl dabar neįjungia šviessos? Neįgaugį koridorių tuščias?! ... Jei sargai pasišalino, tai ... ? Bijome šį klausimą svarstyti ar minėti.

Staiga kažkas išdrįsęs suardė tą klauką tylą, ir mes visi krūptelėjom. Kažkas iš kalėjimo lango šaukė:

-- Alio, alio! Devyniasdešimtoji kamera! Juozai atsiliepk!

Didžioje tyloje šauksmas girdėjosi visose kameroose kiemo pusėje.

Kauno kalėjimas buvo "U" formos su aštriais kampais, ir jei kas arti pašokęs prie atdaro lango sušuko, tai šioje klaukioje tyloje balsą girdėjo pusė kalėjimo kalinių. Mūsų kamera buvo iš pietų pusės (iš vidaus "U" raidės).

Pirmam šauksmui tylą suardžius, savo pavardes pradėjo šaukti ir kiti kaliniai, prašydami atsiliepti savo artimuosius arba pažįstamus. Daugiausia pavardžių šaukė iš ketvirtos skyriaus mirties bausmėmis nuteistieji, kurie tebebuvo čia ir dar nebuvo sušaudyti arba išvežti į Sibirą. Šiurpas drebind kūną girdint mirties bausmėmis nuteistųjų pavardes. Paskutinį kartą į tamsias kameras veržėsi jų balsai, jaudino jų pažįstamuosius ir visą kalėjimą.

-- Alio, alio! Iš šešto skyriaus koridoriaus pasišalino sargai!

-- Dėmesio visiems! Antrojo skyriaus koridoriuje jau pasipylė kraujas!! -- šaukė iš kažkurio lango.

TIK PER 10 DIENŲ...

trumpam vasaros sezonui ir už labai papigintą kainą siūlome ypatingai gerus ir praktiškus siuntinius, kurie pristatomi į Lietuvą oro paštu laike 10 dienų.

Šie taip praktiški ir reikalingi siuntiniai suteiks Jūsų artimiesiems malonią staigmeną ir netikėtą parą, tad nepraleiskite šią retai pasitaikančią progą ir pasinaudokite šiuo mūsų specialiu pasiūlymu.

Mergužėlė (01).

Itališkas labai populiarus lietpaltis, vilnonė kostiumui arba vasariniam paltui medžiaga, 4 jardai gėlėtos šilkinės sukelei medžiagos, 1 nailono skarelė, 1 šilkinė labai graži gėlėta skarelė, 2 poros geriausių nailono kojinių, 1 nepermatomo nailono bliuskutė. Kaina \$65.00.

Bernužėlis (02)

Nailoniniai spalvoti arba balti viršutiniai marškiniai, 1 terelino kaklaraistis, vilnonė vasariniam kostiumui medžiaga, arba juoda kostiumui medžiaga, 1 specialus labai stiprus itališkas lietpaltis, viena pora nailono kojinių su 6 mėnesių garantija, 1 be rankovių su kostiumu devimas megstukas. Kaina \$65.00.

Jungtinis Mergužėlės ir Bernužėlio siuntinys kainuoja tik \$120.00.

Tebesiuočiami mūsų anksčiau skelbtieji, didelio pasisekimo turėjusieji siuntiniai: V-3 — 10½ jardo angl. medž. trims kostiumams už 55 dol.; P-3 — 9 j. trims paltams viln. angl. medžiagos už 60 dol.; N-4 — 16 jardų nepermatomo nailono gražiausių raštų 4 sukelelės už 45 dol.; ir M-13 vertingas aukšto kaloriteto maisto siuntinys 22 lbs. už 30 dol.

Prie visų išvardintų siuntinių galima pridėti pageidaujamų dovanų iš mūsų katalogų arba Jūsų pačių nupirktų prekių. Jūsų pačių siuntinius ekspedijuojame iš Londono tik už 12 dolerių, plius faktinės Sovietinio maito išlaidos. Tokius siuntinius galite mums siųsti žemiau nurodytu adresu pažymėdami mūsų tranzitinio sandėlio ženklą:

B. O. 11690/64.

BALTIC STORES LTD.

421 Hackney Rd.

London, E. 2.

Great Britain.

Seniausia šioje srityje lietuviška firma. Garantuotas ir gavėjo parašu patvirtintas pristatymas per 3-4 savaites. Visos siuntos registruotos ir apdraustos.

Atstovai: L. Venckus, 7030 Talman Ave., Chicago, Ill., tel. 436-0494; Gaiva, 3570 W. Vernor, Detroit, Mich.; ir A. Kusinskis, 124 Park St., Sudbury, Ont., Canada.

• Milžiniškas Dainų Šventės organizavimo darbas eina į pagalbą. Komitetas išlygina paskutines detales, komisijos suaktyvina veiklą.

• Inž. Briedis yra paprašytas įrašyti Dainų Šventę į juostą. Norima, kad Dainų Šventės garsai neišnyktų, bet paliktų ilgą laikui. II-sios Dainų Šventės dainas inž. Briedis taip pat įrašė į juostas.

• Svečių priėmimą salėje tvarkys K. Avižienis. Jam teks susodinti tūkstančius žmonių. Ir tai teks atlikti per labai trumpą laiką, nes daugelis ateis paskutinę minutę. Šiam svarbiu darbu atlikti jis kviečia į pagalbą skautus, ateitininkus. Vietų nurodytojai turės vikriai sukisti ir tiksliai nurodyti į kurią pusę eiti ir kurią vietą užimti.

• Salėje bus platinamas šventės leidinys, kurį redaguoja St. Daunys. Šiame leidinyje bus šventės programos, chorų aprašymai dainų tekstai ir kitos reikalingos informacijos. Komp. Vl. Jakubėnas šiam leidiniui parėšė straipsnį apie dainos meną. Taip pat čia galima bus pamatyti, kaip atrodė I-oji ir II-oji Dainų Šventė Lietuvoje, taip pat I-oji ir II-oji Chicagoje.

• Į Dainų Šventę kviečiama visa eilė kongresmanų, kultūrininkų ir visuomenės veikėjų iš amerikiečių tarpo. Kviečiami ir mūsų kaimynai latviai, estai. Taip pat kitų pavergtų tautų atstovai.

CHICAGOJE

1966 - VII - 3

• Bilietai iš anksto galima užsakyti paštu arba telefonu -- Karvelis, 2715 W. 71 St., Chicago, Ill. tel. 471-1424.

• Bilietai parduodami taip pat ir sekmadieniais nuo 12 val. iki 6 val. vak. Patariama bilietus įsigyti iš anksto, kad priekas nesusidarytų ilgos eilės. Šventės dieną bilietai bus parduodami taip, kad atskiroje kasoje bus tik vienos kainos bilietai.

• Scenos pastatymas specialiai chorams teikia nemažai rūpesčių. Reikia milžiniškos laiptinės scenos, kad sutalpinti 1200 choristų. Taip pat tenka pramatyti tokios daugybės choristų įėjimą ir pasitraukimą iš scenos. Tai turi būti atlikta tiksliai ir greitai.

• Milžiniška scena bus papuošta tautinių motyvų papuošimu. Tuo rūpinasi Vl. Vijeikis ir A. Trinkūnas.

• Iškilii Dainų Šventės dalis bus komp. Broniaus Budriūno kantata "Tėviškės namai". Žodžiai Bernard Brazdžionio. Kantatą diriguos pats kompozitorius. Solo dainuos Dana Stanikaitytė ir Rimtautas Dabšys.

• Jaunimo Kongreso atstovai iš visų kraštų įžygiuos į Dainų Šventę su savo vėliavomis. Tai bus įspūdingas momentas. Tą parodą tvarkyti pavesta Kongreso Kom. Skautų Brolijos atstovui. Tad atsilankę į Dainų Šventę galės pamatyti ir mūsų jaunimą suvažiuosius iš viso pasaulio.

• Dainų Šventėje akompanuos St. Gailevičius ir Raimonda Apeikytė. St. Gailevičius atvyks su savo chorą iš Kanados. Jis akompanavo ir II-oje Dainų Šventėje. R. Apeikytė, jauna pianistė atvyksta iš Kalifornijos.

• Šioje dainų Šventėje akompanuos taip pat ir vargonais, Gros Vl. Jakubėnas.

-- Dėmesio, vyrai! Kalėjimas užminuotas -- laužkimės iš kamerų!

-- Klausykite! Kalėjimas yra apsuptas tankais ir kulkosvaidžiais! Išsilaužę sutiksime mirtiną ugnį!

Ir taip sklido iš langų visokie bauginantys garsai, o tokioje kryžminėje skirtingų nuomonių "ugnyje" niekas negalėjo nuspręsti, ką reiktų daryti. Prisiminėm savo kameros draugą V. J-kaitį. Vienas arčiau lango buvęs kalinys pašokęs sušuko:

-- J-kaiti, jei esi, atsiliepk!

Tyla. Galvojame, kad greičiausiai sušaudė, nes taip greitai nebūtų išvežę. Bet ..

-- Alio! J-kaitis atsiliepiu! Esu vienutėje, nu-teistas mirties bausme! -- atsiliopė Vytas.

Džiaugėmės sužinoję, kad Vytas dar gyvas, bet buvo liūdna sužinojus, jog jam jaunam reiks mirti

Alio, alio! -- kažkas vėl šaukė. -- Dėmesio moterys! Ketvirtame skyriuje esame keturiasdešimt mirtininkų! Mes prašome paskutinį kartą padainuoti mums lietuvišką dainą! -- girdėjosi maldaujantis ir sujaudintas vyriškio balsas.

Po trumpo laiko per kalėjimo kiemą į tamsias kameras pradėjo plaukti sunkiai ašarų apvaldoma moterų daina:

"Lietuva brangi, mano tėvynė,

Šalis, kur miega kapuos didvyriai. "

Mirčiai pasmerktieji, rodos, nuėjau ir tai buvo skaudi tiesa: jie girdėjo paskutinį kartą lietuvišką dainą. Netrukus, tą pačią naktį, jie visi buvo išvežti iš Kauno kalėjimo su daugeliu kitų kalinių, toli komun'istinėje Rusijoje (prie Červenės), kelionėje nuovargiu iškankinti ir miško kelyje iš pasarų kulkosvaidžiais visi masiškai iššudyti

Staiga iš kaimyninės vienutės ore pasigirsta moters balsas.

-- Alio, alio vyrai! Pasiitėkime Dievo Apvaizda!

Tai Vandos Pranckonienės, nuteistos mirties bausme, ramus ir švelnus balsas. Džiaugėmės išgirdę, jog ji dar gyva. Tai buvo kovojančios už lietuviybę moters šauksmas "pasitiekėm Dievo Apvaizda" ir po jos šauksmo vėl iš moterų skryriaus pasigirdo liūdna, bet stipri ir rįžtinga giesmė:

"Dievas mūsų prieglauda ir stiprybė,

Veikliausioji pagalba varguose.

Todėl nebijokime, kad ir žemė drebėtų, Ir kalnai virstų į jūrų gilumą!..."

Liūdnos melodijos tą vakarą plaukė per kalėjimo kiemą, o tūkstančiai kalinių didžiausioje ramybės jų klausės. Vėliau teko sužinoti, kad tą istorinę dainą ir giesmę pradėjo studentė B.E-tė.

Šaukimai iš langų pasibaigė, ir visas kalėjimas atsidavė Dievo valiai.

Mes pradėjome aptarti mūsų kameros klausimą: ką darysime ir kaip laikysimės?

-- Aš siūlau užsibarikaduoti, -- sakau. -- Užstatykime duris čiuziniais ir laikykime įrėmę stalą.

-- Bet enkavedistai tai laikytų pasipriešinimu ir, išlaužę mūsų duris, tikriausiai sušaudytų šioje kameroje, -- reiškė savo nuomonę K-nas

-- Jei enkavedistai atidarė duris lieptų skubiai išeiti iš kameros, tai nesusipetume apsi-rengti. Siūlau visiems būti tokiam momentui pasiruošusiems ir gulti apsirengusiems, -- sakau.

-- O jie gali ieškoti priežasties prisikabinti ir už tai bausti sušaudymu vietoje, -- reiškė savo nuomonę kitas.

Gulėjome ant čiuzinių su savo paskutinėmis mintimis ir maldomis. Buvome seniai gavę "iš-rašus" ir mažai kas beturėjome rūkalų. Už vieną dūmelį, rodos, atiduotumei dalį savo likusio gyvenimo, nes be užtraukiamo dūmo, nieko nervams nuraminti neturėjome. Turintieji papirosų dalijosi su draugais, o dalį jų taupė neatspėjamai ateičiai.

Visoje aplinkoje vėl įsiviešpatavo visiška tylą, lyg prieš kokią audrą. Buvo jaučiama, kad visiška tylą įsiviešpatavo visose kalėjimo kamero-se. O tas kažko nežinomo laukimas, kas atsitiks, kas ir kaip tą siaubą išsklaidys ...

Tolumoje koridoriaus su triukšmu atsidarė didžiosios durys į koridorių. Rodos drebėjo visas kalėjimas nuo skubančių karių pakaustytų batų, atsitrengiančių į tuščio koridoriaus grindis. Po didžios tylos atrodė toks didelis triukšmas, lyg raitininkų kuopa koridoriumi jotų. Aiškiai girdėjosi, jog skuba su pilna kautynių apranga kareiviai: "baklagės", kastuvėliai ir kiti ginklai barškėjo į skubančių žingsnių taktą, atsimušdami į viens kitą, bei paliesdami koridoriaus sienas

"Ar jau dabar? ... Ar dabar? Dar kelios akimirkos -- ir pajusiu aštrų skausmą, lyg dūrį, ir ... pasilikite gyvieji. Skausmas ir kentėjimas bus trumpas, tik gaila palikti pasaulį ir niekada, o niekada nebegalėti sueiti su gyvaisiais", perbėgo akimirkoje ginkluotų enkavedistų keliamo triukšmo siaubingai sukelto mintys.

Žingsniai nutolo pro mūsų kamara. Atidarė ki-toje pusėje koridoriaus kažkurios kameros duris ir rusiškai įsakė kažkam išeiti Šokau prie durų mažytės skylutės.

(Bus daugiau)

AKIMIRKOS

Namai! Namai, kaip karštas džiaugsmo vynas
Rudens naktį auksiniam sidabre...

Bernardas Brazdžionis

Kuweit yra dabar nepriklausoma ir labai mažą arabų valstybę, bet didelė savo naftos versmė. Jos ambasadorius Washingtonė Talat al-Gusseini neseniai taip pasakojo žurnalists tams apie vieną savo tėvo, išmintingo šeiko patarimą:

- "Šiūnai, kai pasieksi tam tikro amžiaus, kada tau reikės mesti vyną, moteris ir dainas, - pirmiausia mesk dainas"...

Dar žymiai anksčiau prieš perskaitant šį protinę šeiko patarimą, taip jau esu ir padaręs. Mečiau dainas visai ir galutinai, su apskaičiavimu, kad gal gausis daugiau išvėmės dviem pirmiesiems polemiam. Nebent labai labai re-tai, tik po kokios didžios nuotikingos puotos ir tik paryčių, paiko užsimiršimo valandėlėje, mano užrudėjusių ir prarūkytų stygų lakštingala dar praveria snapą.

Ir tuomet "rudens naktų auksiniam sidabre" pradeda virpuluoti romansai, be abejo, labai jautrus savo interpreta-vimu. Bet, o Viešpatie, koks tragikomiškas tas pajaco juo-kas man pačiam ir koks griau-dus klausytojam, jeigu, žinoma, tokią vėlybą valandą jų sąmo-nė ir ausys dar tebėra švarios.

Todėl man nelengva ir būti gal net nesąžininga dar ką nors rašyti apie dainas.

Tačiau kaip tu galėtum visiškai išlyti, kada šimtai ir tur-būt tūkstančiai Amerikos ir Ka-nados lietuvių vis tebedainuoja? Vadinasi, jie jaučia, kad dar ne-atėjo laikas mesti dainas. Ir tai reiščia, kad jų jaunystė nevy-s-ta, o dar derlingai tebežaliuoja, daugeliui gal tik sleistis pra-de-da. Dainuoja jie pavieniui, kai labai linksmi ar ir, kaip lietuviui įprasta, labai liūdna. Dainuoja susimetę būreliuose ar didesniuose pobuviuose. O už vis geriausiai skamba, kai jie užplėšia, taip sakant, "vi-suomeniškai", organizuotai, - choruose, ansambliuose, kon-certuose, operėčių ir operų spektakliuose, dainų šventėse, bažnyčiose (kuomet dainavimas vadinasi giedojimu)...

Tada dainos tampa ne tik pavienio žmogaus jausmų ir per-gyvenimų išsiskyrimas, bet virs-ta tartum bendras, visuomeniš-kas veiksnys, tautinis aktas, kul-tūrinės kūrybos ir jos tautinės išraiškos pradas. Taisi pradai, kurį neseniai Vlikas siūlė mū-sų tautinės laisvės byloje lai-kyti tik reliatyviu, vadinasi, ant-raeliu, nes priklausomu nuo svarbesnio ir neva "visupirmo" politinio prado.

Šis artėjantis vidurvasaris betgi dar kartą parodys, ar tau-tinės gyvybės vitaminam gim-dyti ir net kovos už laisvę po-lekiam sukelti gilesnių išgy-venimų duoda trečioji dainų šventė, ar kurio Lietuvos lais-vinimo veiksnio 137-ji rezoliu-cija ir 89-sis atsišaukimas...

Tiesa, visokiariopos įtampos šiais metais užsimota išgauti labai daug, beveik tuo pačiu me-tu ir toje pat vietoje. Pasauli-nis lietuvių jaunimo kongresas, jaunųjų dailininkų paroda, di-džioji Amerikos ir Kanados lie-tuvių dainų šventė, jaunimo pe-ticijos užbaigiamasis aktas, kažkaip lyg dar fantastiškai nus-kambėjęs naujos lietuviškos D. Lapinsko "Lokio" operos pasta-tymo sumanymas...

Sriubos skoniui pagardinti pa-prastai užtenka vieno gero gry-bo, - o dabar būtų kone penki baravykai! dubenį! Beveik per-daug, nes tai per didelis ir tuo pačiu metu per visuotinis visų

BRONYS RAILA

KADA LAIKAS DAINUOTI...

mirštas pūkas didžiųjų politi-
kų ir turtingųjų visuomeninių-
kų garnityne.

Šitaip, patriotinio smurto priverstas, anąakt kantriai peržiūrėjau trečiosios dainų šventės programą - dainas ir gaidas. Beveik nepajėgiau gra-žiai pameluoti: nebuvau jomis ypatingai sužavėtas ar uždeg-tas. Repertuaras ne tik ne nau-jas, bet pusėtinai senstelėjęs, parūgęs, apdėvėtas, nuobodas. Ta dainų skrynia jau gero-kai išdainuota, vos pora treje-ta naujesnių kompozicijų, o šiaip dul-dul-dūdelė. Norėtusi tokia šaunia proga ir naujesnių, ir kitokių dvasios, ir kitokių ritmų dainų.

Bet gal tik taip atrodo nebe-dainuojančiam. Kitiems jos gal labai patiks, primins Lietuvą ir lietuvišką būdą ir t.t. Mūsų mu-zikai, kurie tokią programą su-darė, yra prityrę, turintieji daug praktikos ir jie žinojo, kas geriausiai tinka masiniam cho-ru, na, ir masiniam klausyto-jui, kur yra neišvengiamas maž-daug žemiausio bendravardiklio mastas, kur viskas turi būti su-prantama, populiari ir neper-sunku. Čia ne tiek reikšminga, kas dainuojama, bet svarbiau-sia - efektas! Įspūdingumas ky-la iš to, kad tą pačią gaidą dai-nuoja labai daug dainininkų, bal-sai veržiasi ir susilieja iš tūks-tančio krūtinų.

Atsimenu, kai 1924 m., tada dar mažas vaikelis iš provincijos, važiauvau pasiklausyti pir-mosios Lietuvos dainų šventės Kaune. Pergyvenimai ir įspū-džiai buvo nepaprasti. Nors vė-liau teko klausytis dainų dar dviejose panašiose šventėse, bet anos pirmosios atsiminimai pa-siliko stipriausi ir gražiausi. O kai ten išskirtinai gerai pa-sirodė su atskira programa Pa-nevėžio jungtinių chorų sambū-ris, mūsų panevėžietiškas pa-triotizmas taip užsiliepsnojo, jog kūnas tirpo virpėjimuose, džiaugsmo ašaros tryško iš akių.

Negalėčiau pasakyti, kaip da-bar jauni ir seni tautiečiai per-gyvena dainų šventes, tik spė-ju, kad daugelio emocijos turė-tų būti maždaug panašios. Lai-kai pakito, turim atominę bom-bą, technikos mokslų stambia pažangą, matom mėnulio pavir-šiaus nuotraukas iš arti, - bet žmogaus prigimtis ir jausmai

Negalėčiau pasakyti, kaip da-bar jauni ir seni tautiečiai per-gyvena dainų šventes, tik spė-ju, kad daugelio emocijos turė-tų būti maždaug panašios. Lai-kai pakito, turim atominę bom-bą, technikos mokslų stambia pažangą, matom mėnulio pavir-šiaus nuotraukas iš arti, - bet žmogaus prigimtis ir jausmai

Negalėčiau pasakyti, kaip da-bar jauni ir seni tautiečiai per-gyvena dainų šventes, tik spė-ju, kad daugelio emocijos turė-tų būti maždaug panašios. Lai-kai pakito, turim atominę bom-bą, technikos mokslų stambia pažangą, matom mėnulio pavir-šiaus nuotraukas iš arti, - bet žmogaus prigimtis ir jausmai

Du losangeliečiai - poetas Bernardas Brazdžionis ir kompozitorius Bronius Budrinas - prieš keletą metų peržiūrėję išspausdintos "Mūsų protėvių žemės" rankraščius... Vėliau tas pats poetas parašė žodžius ir tas pats kompozitorius sukūrė "Tėviškos namų" kantatą.

kol kas tebėra maždaug tie pa-tys.

Laimė, trečioji lietuvių ame-rikiečių dainų šventė savo pro-gramoje šį kartą turės kai ką visiškai naujo. Tik vieną dainą, ir ne vakarinę, bet gana ilgą. Minutes paskaičiavus matyti, kad Broniaus Budrino "Tėviš-kės namų" kantata užims net truputį daugiau negu trečdali visą mišraus choro programos laiko. Tad šviežumo daug ir ga-na užtenkamai patenkinti kiek-vieną naujūnų ir dar negirdėtų dalykų mėgėjų.

Kad taip galėjo atsitikti, tu-rėtume būti dėkingi tik mūsų dainų švenčių rengimo vete-ranam muzikam Chicagoje. Aš jau prieš kokį trejetą metų ra-šiau, kad ieškodami naujų me-no kūrinių, mūsų įvairių lite-ratūrinių konkursų rengėjai gal be reikalo vargsta ir kitus var-gina, popierį ir rašomųjų ma-šinėlių juosteles gadina, pre-mijom vilioja ir retai ko geres-nio pasiekia. Los Angeles yra laureatų miestas, ir norint gau-ti greitų ir gerų rezultatų, rei-kia tik čia tiesiai užsakyti ro-maną, novelę, dramą ar poe-mą, - ir visas bus be tų ner-vus gadinančių ilgų procedūrų.

Praeityje nepasisekus kantatų konkursam, dainų šventės veiks-niai pasilgė protingiausiai: - jie iš anksto užsakė šiai dainų šventei parašyti kantatą Los An-geles lietuvių kompozitoriui Broniui Budrinui, ir dabar šį tą vertingo tikrai turime.

Kadangi gyvenau netoli to kū-rybinio proceso versmų, kan-tatos kompozitorius ir poetas yra mano glaudus bičiulis ir il-gesnį laiką visai iš arti galėjau stebėti šį "dainos gimimą", tai poryt norėjau dar pasidalinti keliais įspūdziais.

LIETUVIŠKA VASARVIETĖ BANGA

CAPE COD'E, MASS.
GREAT MARSH ROAD,
CENTERVILLE, MASS.

- Prie Atlanto vandenyno, Golfo srovės šildomo gar-saus Craigville Beach.
- Patogūs kambariai ir atskiri namukai, kur patiems gali-ma gamintis valgį.
- Skanūs lietuviški valgiai.
- Grynas pušų oras ir rami vietovė poilsiui.
- Svečiams be nuosavų auto-mobilių — transportacija į ir iš paplūdimio.
- Šalia "Bangos" randasi eže-ras su paplūdimiu. Žuvavi-mo mėgėjams yra laivelis.

Norintieji puikiai praleisti atostogas prašomi su užsaky-mais kreiptis šiuo adresu:

A. Pakštys,

Box 188, Centerville,
Cape Cod, Mass.

Tel. (617) SP 5-4633.

"Žibuoklių" sekstetas, nepaprastai dideliu pasisekimu debiutavęs Lietuvos Atsiminimų Radijo bankete New Yorke, išpildys programą prelato Ig. Kelmelio 50-ties metų kunigystės sukakties bankete birželio 26 d, Newark. Sekstete dainuoja Bronė Venckienė, Loreta Stukienė, Aldona Pitkunigienė, Ona Skurvydienė, Florencija Schirm, Edna Mackevičūtė, Vadovas Liudas Stukas, Be to, Mišių metu giedos sol. L. Stukas, šv. Cecilijos choras ir Rūtos ansamblis.

DIVIDEND CHECKS MAILED QUARTERLY ON INVESTMENT SAVINGS ACCOUNTS

4 1/2%

We Invite Your Savings

ST. ANTHONY

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Gribauskas, Exec. Secy.

1447 SO. 49th CT. • CICERO • 60650 • PHONE 656-6330

HOURS: MON. 9-5; TUES., THURS., FRI. 9-5; SAT. 9-1; WED. CLOSED

CICERO, ILLINOIS

HELP WANTED MALE

GEOMETRIC TOOL COMPANY

TURRET LATHE OPERATORS

SET-UP AND OPERATE

SECOND SHIFT

HIGH EARNINGS

ENGINE LATHE OPERATOR

SET-UP AND OPERATE

FIRST SHIFT

BEST COMPANY PAID BENEFITS

ONE VALLEY STREET

NEW HAVEN, CONN.

An Equal Opportunity Employer

WELDERS

Automatic welders\$3.20 hr.

Micro Welders\$3.20 hr.

Inner Shield Welders\$3.20 hr.

Submerged Arc Welders ..\$3.20 hr.

MUST BE ABLE TO PASS TEST

Whitehead & Kales

58 Haltiner

River Rouge, Mich.

An Equal Opportunity Employer

(62-76)

JOURNEYMEN

OR

1st CLASS SKILLED TOOLMAKERS

Experienced on special machines

58 hour minimum week. 1st & 2nd shift.

Phone Mr. RAE

313 — JO 4-6800

(70-79)

MAINTENANCE FOREMAN

Ability & exp. with production line mechanical problems. Textile machinery exp. helpful but not necessary. Able to supervise machine shop personnel & direct machine fabrication & erection with some knowledge of control. N. E. plant, Crown Products, 2121 Wheatheat Lane Phila., Pa. Phone: PI 4-44 52. (70-76)

WANTED AT ONCE

JOURNEYMEN TOOL & DIE MAKERS

APPLY CALL OR WRITE

Happy Things Manufacturing Co.

North Rowe St., P. O. Box 370

Ludington, Mich.

616 — 842-8940

(69-72)

EXPERIENCED GEAR MEN

AGE NO BARRIER

Plenty overtime. Job shop operation. Setup jobs & run barber colemans, fellows & threadmills.

ASK FOR S. KOTAS.

Universal Gear

1301 E. McNichols

Detroit, Mich.

(69-75)

HELP WANTED FEMALE

PUBLIC HEALTH NURSES—home health nursing service, & other staff positions general public health nursing programs. Retirement plan, annual and sick leave; 40-hour, 5-day week. Salary range up to \$6200 depending upon qualifications. General educational and cultural area, good residential area. Apply Girard Veen-schoten, M.D., Director, Allegan County Health Dept., County Building, Allegan, Mich. (69-75)

FEMALE HELP

MEDICAL SURGICAL INSTRUCTORS (2)—St. Mary's School of Nursing offers an NLN accredited three-year diploma attend Edgewood College the first year. The school has an enrollment of 145 students. Excellent clinical facilities are available at St. Mary's Hospital. A modern new wing with 125 additional patient beds is nearing completion. Salaries are commensurate with experience and education. Baccalaureate degree with teaching experience acceptable; master's degree in nursing preferred. The school is located in a progressive metropolitan area, surrounded with nature's beauty and near a large medical center. Write Director, St. Mary's School of Nursing, 1100 Delaplaine Court, Madison, Wis. (71-73)

INSTRUCTORS—in medical, surgical, maternity, and pediatric nursing, needed immediately for an expanding NLN accredited diploma program. B. S. degree required; master's preferred. Responsible for clinical teaching and supervision of students. Salary based on education and experience. Liberal personnel policies. General hospital of 400 beds has excellent facilities and a medical staff of over 60 specialists. A unique situation of a large medical center in a small city atmosphere with a university center. Write or call 715 — 384-9393. Educational Administrator, St. Joseph's Hospital School of Nursing, 509 St. Joseph's Ave., Marshfield, Wis. 54449. (71-76)

SCHOOL GUIDE

SACRED HEART SCHOOL

RESIDENT SCHOOL FOR BOYS

GRADES 4 THROUGH 8

BROTHERS OF THE SACRED HEART

ANDOVER, MASSACHUSETTS

ALL INQUIRIES DIRECTED TO BROTHER JOSEPH

(71-77)

Skaityk ir platink

DIRVĄ

IEŠKOMI

ADUKAUSKAS (ADUKAITIS)

Antanas, gyvenęs Brooklyn, N. Y.

AMBROZAITIS, Stasys (Ambrose, Stanley) iš Žyryų ka., Raseinių ap., gyvenęs 1910 Hamilton Ave., Cleveland, Ohio.

BALICKAS, Vladas, Jurgio sūnus, gimęs Lietuvoje, gyvenęs gal Scranton, Pa.

BUIZIUS, Kazimieras, iš Sur-gėnų dvaro, Kauno ap.

DEKSNYS, Petras (Deken), vaistininkas.

INDRIKUS, Kazimieras, Kazimiero sūnus, gim. Pateklėnų km., Tryškių val. Telšių ap., ir jo šeima, gyvena Plymouth, Pa.

IVANAUSKAS, Boleslovas, Jo-nas, ir Mykolas iš Kuronių km., Pagirių val., Ukmergės ap.

JUŠKA, Adolfas ir Boleslovas ir Juškaitės, Angelė, Bronė, Felė, Olesė ir Verutė. Jurgio ir Onos Juškų vaikai, gimę ir augę Nainiškių kaime, Mie-žiškių parap., Panevėžio val.

KELMINSKAS, Juozas ir jo sūnus Kostas, gyvenę Montre-alyje, Kanadoje.

KRAUJUTIS, Antanas ir Tam-kevičienė-Kraujutytė, Marijona Antano vaikai gimę Akmenėje.

MARTINKUS, Juozapas, Jono sūnus, kilęs iš Jucaičių kaimo, Šilalės val., Tauragės ap.

MERKIS, Eugenijus, gyvenęs Palangoje.

PARIEIGIENĖ Aleksandra, vy-ras Pareigis, Justinas, dukterys Aleksandra ir Justina, gyvena Rices Landing, Pa.

PIVORIUNAS, Juozas, Juozo sūnus, gyvenęs Laurel St., (P. O. Box), Beverly, N.J.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliiepti: Consulate General of Lithuania, 41 West 82 Street, New York, N.Y. 10024.

SHOP MAY'S DOWNTOWN 9:30 TO 5:45; MON. & THUR. TILL 9 PM, BRANCHES DAILY 9:30 TO 9:30

USE EAGLE STAMPS LIKE MONEY AT ALL 6 MAY'S STORES

MAY'S ALL 6 STORES BASEMENTS

GERESNĖS RŪŠIES MEDVILNĖS BALTINIAI VYRAMS

Jei be trukumų

69 c. iki 89 c.

8 už **\$4**

Medvilnės Tee marškinukai, jei be trukumų 89 c. sustiprinti, pritaikyti, apv. apykaklė, rankovės, S iki XL.

Medvilnės austos kelnaitės, jei be truk. 89 c. sutvirtintu priekiu, elastinės, karštyje neišsileidžias diržiukas, S iki XL.

Medvilnės atletiniai marškinukai, jei be trukumų 69 c., įv. stilių, plačių pečių, juostelė. S iki XL.

Medvilnės kelnaitės, jei be trukumų 89 c., 'boxer and grip-per', sanforizuotos® medvilnės, lygių spalvų, baltos ar margos, 30-44 toje grupėje.

Priimami užsakymai paštu ir telefonu... Šaukite CH 1-3070

BASEMENT MEN'S FURNISHINGS ALL 6 STORES

Grandeur Proporcingos be siūlių nylonko kojinės

Jei be trukumų

1.35 iki 165

2 poros **\$1**

ar 59 c. pora

1. Piela Wear, heel and tee
2. Piela Weave, business sheer
3. Plain Wieve, demi tee
4. Stretch Nylon
5. Micro Mesh

Didelė naujiena! Antraeilės žinomų gamyklų, kurių vardų negalime minėti, bet pačios pamatysite renkantis. Visos įvairių atspalvių. Trumpos, vidut., didelės, 8 1/2-11.

Priimami užsakymai paštu ar telefonu... Šaukit CH 1-3070

BASEMENT HOSIERY ALL 6 STORES

PLANINGAS TAUPYMAS moka gerus dividendus PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

4 1/2%

Dabartinis dividendas išmokamas du kart per metus.

MUTUAL Federal SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Pirmadienį, antradienį ir penktadienį nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadienį nuo 9 val. ryto iki 8 v. vak.

Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų.

Trečiadienį uždaryta visą dieną.

Chartered and Supervised by the United States Government

2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS

Phone Virginia 7-7747

John J. Kazanowicz, Pres.

AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MOSŲ ISTAIGOS

PETKUS LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

* **VYTAUTAS ALSEIKA**, Draugo, Dirvos ir kitų Amerikos lietuvių laikraščių bendradarbis ir buv. Eltos redaktorius Vokietijoje, atvyko į Clevelandą ir apsistojo pas p. Eidimtus. Ta proga jis padarė vizitą Dirvos redakcijai bei pasimatė su eile kitų pažįstamų.

V. Alseika jau spėjo atsilankyti New Yorke, Washingtone ir Bostone. Iš Clevelando vyksta į Chicago, kur žada dalyvauti Dainų Šventėje ir Jaunimo Kongrese.

* **NELE IR JONAS MOCKAI** birželio 19 d. savo namuose, skaitlingame artimesnių bičiulių būrelyje atšventė 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktį.

Sukaktuvinkai plačiai žinomi savo veikla ir parama visuomeniniam darbui, ypatingai gi jaunimo organizacijose. N. Mockuvienė -- aktyvi skaučių veikėja, buv. Neringos Tuntuntininkė. Jonas Mockus, Korp! Neo-Lithuania filistris, aktyviai reiškiasi korporacijos eilėse, taip pat visad būdamas nepamainomu talkininku skautų ir kt. organizacijoms.

Mockai išugdė gražią lietuvišką šeimą. Duktė Rūta, jau baigusi aukštuosius mokslus, duktė Vilija visapusiškai gabi moksle, mene, sporte ir sūnus Gintaras, gimnazistas, aktyvus skautuose.

Sukaktuvinkai priklauso ir uoliųjų Dirvos rėmėjų šeimai.

Šios jų reikšmingos sukakties progą linkime laimės ir dar daug saulėtų dienų!

• **Čiurlionio Ansamblio** autobuse yra laisvų vietų. Norintieji vykti į Dainų šventę Chicagoje, gali kreiptis į Vladą Plečkaitį telefonu 731-7699 (vakaraais). (71-73)

* **VYSK. VALANČIAUS** šeštadieninė mokykla birželio 19 d. Čiurlionio Ansamblio namuose turėjo savo metinę gegužinę. Programą išpildė Aukuro Ansamblis, vad. komp. A. Mikulskio. Mokinių ansamblis pasigėrėtinai išpildė savo Dainų Šven-

Realia parama, kovojantiems Amerikos kariaus Vietname, pirmieji jau pasireiškė -- tai LVS Ramovė, Clevelando skyriaus nariai. Skyriaus valdyba susitarė su Raud. Kryžiaus vadovybe Clevelande duoti Vietnamo kovotojams kraują. R.K. vadovybė į tai atkreipusi didelį dėmesį ir pareiškusi dėkingumą atidarė tai paskirčiai kraujo banką. Birželio 16 d. pirmieji Clevelando ramovėnai šią auką atidavė. Malonu pažymėti, kad prie šios aukos prisidėjo ir moteris -- tai Salomėja Knistautienė. Šis Vietnamo kovos kraujo bankas atidarytas Clevelando ramovėnų valdybos atviras visiems ir kviečiami visi lietuviai -- vės prie šios kilnios paramos prisidėti atiduodant kraują tiems, kurie jį lieja dėl pasaulio ir tuo pačiu dėl mūsų tėvynės laisvės.

Nuotraukoje Clevelando ramovėnai duoda kraują. Iš kairės: A. Kižys, F. Eidimtas, S. Knistautienė, A. Luža, sk. pirm. V. Knistautas, ant stalo guli V. Jokūbaitis ir kraštuose Raud. Kr. seselės priima kraują. V. Pliodžinsko nuotrauka

L.V.S. RAMOVĖ CLEVELANDO SKYRIUS

š. m. birželio mėn. 25 d. (šeštadienį)

ČIURLIONIO NAMUOSE RUOŠIA

JONINIŲ GEGUŽINĖ

Kario žurnalui paremti. Kviečiami visi Clevelando lietuviai gausiai dalyvauti. Bus Joninėms pritaikinta programa, laužas. Bus pagerbti ne tik visi Jonai, bet ir kiti tai dienai artimi varduvininkai.

Visi Ramovėnai prašomi būtinai dalyvauti, nes ten pat bus išdalinti rinkimų lapai Ramovės Centro organams rinkti ir vykdomi rinkimai.

Pradžią 7 val. vakaro. Veiks bufetas, baras, muzika. Įėjimas 1 dol.

L.V.S. RAMOVĖ SKYRIAUS VALDYBA

tei Chicagoje paruoštą programą. Kanklių orkestrui vadovavo Ona Mikulskienė.

* **SULAUKSIME NAUJŲ MOKESČIŲ** -- tokią išvadą tenka padaryti Clevelando miesto tarybai patvirtinus miesto tarnautojų algų pakėlimo projektą.

Algų pakėlimas įsigalioja nuo liepos 1 d. Miesto valdžia negali paaiškinti, iš kur teks paaimti tuos papildomus 2 mil. dol. (iki š. m. galo) padidintoms algoms išmokėti (4 mil. dol. iki 1967 m. liepos mėn.).

Jau neįkyla abejonės, kad toms naujoms išlaidoms padengti teks įvesti kituose miestuose galiojantį pajamų mokesčių įstatymą. Tai ties, pirmiausia, visus dirbančius, iš kurių mokeskis atskaitomas išrašant algų čekius.

• **Apdraudos reikalais** geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• **Dėmesio visiems** mano klientams, kurie planuojate vykti į Kanadą. Prašau man pranešti bent 2-3 savaites prieš, kad galima būtų išduoti specialų auto draudimo pažymėjimą, kuris yra reikalingas Kanadoje. Skambinkite V. Giedraičiui ir jis jums suteiks reikalingas informacijas. Telefonas: 944-6835.

* **BILJETUS Į DAINŲ ŠVENTĘ** galima įsigyti pas F. Eidimtą. Bilietų kaina -- 2, 3, 4, 5, 6 dol. Užsakant telefonu skambinti 881-1921.

Skaityk ir platink DIRVĄ

Naturally
SUPERIOR SAVINGS

SINCE 1909

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.
CLEVELAND

HOME and
REMODELING
LOANS
...
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

VASAROS ATOSTOGAS

kviečiame praleisti CAPE COD'E

MEŠKOJE

CAPE COD žaluma; ATLANTO vanduo šildo mas Golf'o srovės; SILVER BEACH smėlis; Lietuviška aplinka ir geras maistas, suteikia puikias sąlygas pavasaroti bei pailsėti.

SPORTO mėgėjams: sail-fish būriuoti, teniso aikštė, ping-pong, krocketas.

Vakare TĖVAMS išvykus prižiūrėti vaikai.

SEZONĄ pradėdame BIRŽELIO mėn. 19 d.

MEŠKA

42 BEACH STREET
MONUMENT BEACH
CAPE COD, MASS.

Tel. (617) 759-3251

AUKOS DIRVAI

J. Urbšaitis, Andover 2,00
St. Geldauskas, Belleville 4,00
J. Eidukevičius, Chicago .. 3,00
Šv. Kazimiero Lit. M-la
Clevelande 15,00
K. Baranauskas, Glendale 5,00
Vl. Petukauskas, Cleveland 10,00
J. Andrašiūnas, Chicago .. 4,00
V. Bagdonas, Chicago 4,00
Dr. S. Biežis, Chicago 4,00
V. Dabrila, Worcester 2,00
J. Miglinas, Cleveland 4,00
K. Budrys, Cleveland 5,00
St. Vidmantas, Chicago ... 4,00
E. Armanienė, Baltimore 10,00
J. Lenkevičius, Chicago .. 5,00
J. Juodis, Brooklyn 2,00
O. Mitinas, Fremont 3,00
I. Dalboka, Chicago 2,00
J. Petkūnas, Chicago 5,00
J. Gailius, Lemont 20,00
St. Skirmantas, L.A. 2,00
T. Bukaveckas, Chicago .. 2,00
J. Lipnis, Cleveland 4,00

KANADOS LIETUVIAI

JAUNA MOKYTOJA

Vida Čegyte, pernai baigusi Londono Universitetą, šiomis dienomis sėkmingai baigė Pedagoginę Kolegiją (Ontario College of Education) ir įsigijo gimnazijos (high school) mokytojos diplomą.

Nuo šių metų rudens Vida Čegyte pradės mokytojauti Stratfordo mieste. Londoniškiai turės išleisti šią mielą, darbščią ir plačią lietuvišės vąg varančią lietuvių, Ramina masi gal tik tuo, kad Stratfordas yra tik už 40 mylių nuo Londono ir V. Čegyte turbūt nenutrauks ryšių su mūsų mažosios kolonija, juo labiau, kad josios tėveliai ir kiti namiškiai gyvena Londone.

Geriausios sėkmės jaunai mokytojai.

HELP WANTED MALE

MACHINISTS

THE
CLEVELAND
PNEUMATIC
Tool Co.

3784 E. 78 St.
341-1700

A Subsidiary of
PNEUMO-DYNAMICS
Corp.

MACHINISTS
TO WORK ON
AERO SPACE
MISSILE and
Aircraft Components

KELLER-
HYDROTEL
Contouring and profiling
Machines

HORIZONTAL
BORING
MILLS
TURRET
LATHES

GAP TURRET
LATHES

ENGINE
LATHES

MILLING
MACHINES

RADIAL
DRILLS

NUMERICAL
CONTROLLED
MACHINES

GAUSITE GERĄ VALANDINĮ
ATLYGINIMĄ IR VISUS PRIEDUS

Interviewing Hours

8:15 A.M. to 5 P.M.

OR CALL

341-1700

for an interview convenient
for you.

An Equal Opportunity Employer

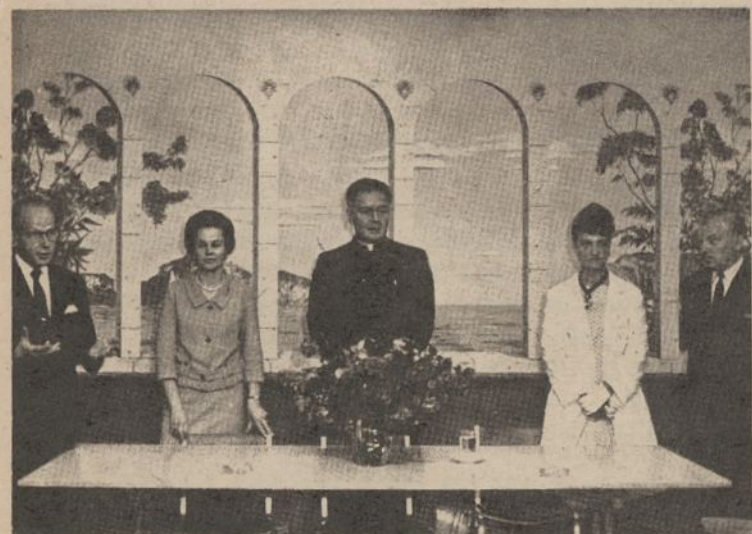
SAN FRANCISCO

SUTIKO "AUSTRALUS"

Birželio 18 dieną čia keliom valandom buvo sustojusi Australijos lietuvių jaunimo delegacija pakeliui į Jaunimo Kongresą. Atvyko net 33 asmenų grupė. Aerodrome juos pasitiko vietos lietuvių Bendruomenės valdyba ir būrys lietuvių, daugiausia buvusių "australiečių", kurie dabar yra įsikūrę San Francisco apylinkėse. Atvykusių tarpe yra bene geriausi Australijos lietuvių sportininkai ir gražūs būrelis šaunių ir puikių mergaičių. Tarp jų pagarsėjusi dama subaltom pirštinaite Jūratė Reisgytė, Australijoje suraizgiusi rusų "parlamentarą" Paleckį. Pora valandų pailsėję vėsioje United Airlines patalpose, kurias ši oro linija specialiai užleido svečiams ir per savo atstovą atvykusius pasveikino, dar tą patį vakarą išskrido į Los Angeles, kur jų laukė tenykštis lietuvių jaunimas.

Į San Francisco jie sugrįžo liepos pabaigoje, prieš išvykdam į Australiją. Ta proga jie turės daugiau galimybių susipažinti su San Francisco ir jo lietuviams, kurie žada suruošti čia svečiams atsiveikimo pobūvi. (b)

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

YPATINGOS VERTĖS KNYGA. Birželio 17 d. įvykusiame Amerikos Lietuvių Konservatorių Klubo susirinkime monsijoras L. Schumacheris skaitė paskaitą apie komunizmą ir religiją. Pirmoji paskaitos dalis buvo skirta teoretiniam komunizmo nagrinėjimui bei bolševikų konstitucijos garantuotos religijos laisvės nušvietimui, o antroji dalis -- ty teoretinių nuostatų pritaikymui praktikoje, remiantis dr. J. Savajo puikiai parašyta bei gausiai dokumentuota knyga "Karas su Dievu Lietuvoje". Tą knygą monsijoras Schumacheris įvertino labai aukštai ir ragino visus su ja gerai susipažinti. Nuotraukoj: adv. Julius Smetona (kairėje), pristato paskaitininką, monsijorą Schumacherį. Stovi Irena Šatkauskienė, Mgr. L. Schumacher, Aldona Augustinavičienė ir dr. Vladas Ramanauskas.

V. Pliodžinsko nuotrauka

JUNGTINIŲ AMERIKOS VALSTYBIŲ IR KANADOS LIETUVIŲ TREČIOJI DAINŲ ŠVENTĖ

2,200 dainininkų

1966 m. liepos mėn. 3 d., 3 val. p. p., International Amphitheatre,
4300 So. Halsted Street, Chicago, Illinois.

Bilietai: \$6, 5, 4, 3, 2, gaunami iš anksto Karvelio Prekybos namuose, 2715 West 71st St., Chicago, Illinois 60629. Telef. 471-1424 ir Dainų šventės dieną Amphitheatro kasoje nuo 10 val. ryto.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

R. VIESULO LITOGRAFIJAS ĮSIGYJO BALTIEJI RŪMAI IR MODERNAUS MENO MUZIEJUS NEW YORKE

Dail. Romo Viesulo pasakutinių darbų, kuriuos jis atliko gavęs antrą kartą Guggenheimo premiją, bespalvių reliefų aplanką

"Notes On Image And Sound" įsigijo Museum of Modern Art New Yorke, o vieną spalvotą litografiją, irgi darytą Romoje, nupirko Baltieji Rūmai Washingtone.

Tai didelis mūsų tautiečio laimėjimas meno pasaulyje, kur jis vis kopia aukštyn.

Lietuvių literatūros vakaras Pasaulio lietuvių jaunimo stovykloje Dainavoje įvyks birželio 26 d. (sekmadienį), 8 val. vak. Savo kūrybą skaitys šie įvairių kartų mūsų rašytojai: Jonas Aistis, Antanas Vaičiulaitis, Birutė Pūkelevičiūtė, Vitalija Bogutaitė, Aloyzas Baronas ir Kazys Budriūnas. Vakaram kviečiami literatūros bičiuliai iš visų Dainavai kaimyninių lietuvių kolonijų.

* JONAS VALYS, Vilties Draugijos narys ir Dirvos rėmėjas Australijoje, Korpl Neo-Lithuania filisteris ir veiklus Melbourne organizacijų narys, ALB Krašto Tarybos pirmininkas, šiomis dienomis atšventė savo gyvenimo 60 metų sukaktį.

* J. Galinis, Lemons, Ill., prisuntė Dirvai 20 dol. auką. Už malonų dėmesį spaudai nuoširdžiai jam dėkojame.

* Dainų šventei bilietai iš anksto gaunami Karvelio prekybos namuose, 2715 W. 71 St., Chicago, Ill. Tel. 471-1424. Kainos 6, 5, 4, 3 ir 2 dol. Šventė įvyks liepos 3 d. International Amphitheatre, Chicagoje. Bilietus galima užsakyti paštu.

SOLISTĖ AUŠRA VEDECKAITĖ, dainuos PLJ kongreso bankete, š.m. liepos 2 d., šeštadienį 7 val. vak. Conrad Hilton viešbučio "Grand Ballroom" salėje, Chicagoje. Aušra yra baigusi Juilliard School of Music ir toliau studijavusi Southwestern, Memphis, Tenn. su Neumon Leighton. Siekdamą operetinio lygio Aušra išvyko Euro-

ALT S-gos I ir XI skyrių kultūrinis vakaras, įvykęs birželio 10 d. International Hotel salėje New Yorke sutraukė daug žmonių. Nuotraukoje iš kairės: Rima Buinytė-Mironienė, iš Philadelphijos, skaičiusi įdomią paskaitą, Nemickienė, Nemickas, Sparauskas, Mironas ir Sparauskienė.

L. Tamošaičio nuotrauka

ALT S-gos New Yorko skyrių veikla

pon ir ten Darmstad, Vokietijoje dirbo su dirigentu Helmut Franz. Vasaros metu priklausė Mozarteum operos klasėje Salzburg, Austrijoje.

Aušra, kur tik pasirodydavo, visur gerai užsirekomenduodavo, ne tik savo dideliu gabumu muzikoje bet ir savo gyva ir patrauklia asmenybe. Jos pasirodymas PLJ kongreso bankete yra labai laukiamas.

P.L.J. KONGRESO BANKETAS įvyks š.m. liepos 2 d. šeštadienį, 7:00 val. vakare, Conrad Hilton viešbučio "Grand Ballroom" salėje, Chicago, Ill. Meninę programą išpildys solistai Aušra Vedeckaitė ir Rimantas Dabšys. Banketo metu programą praves Milda Lenkauskienė.

P.J.J. Kongreso bankete dalyvauti kviečiama visa lietuviška visuomenė.

Savo dalyvavimu prisidėsite banketo didesniajam pasisekimui ir paremsite patį P.L.J. Kongresą.

Banketo bilietai gaunami pas Algį Marchertą, 4619 S. Keating Ave., Chicago, Ill. 60632, tel.: LU 5-1187. Taip pat Marginuose, 2511 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629, tel. PR 8-4585 ir P.L.J. K. Būstinėje, Jaunimo Centras, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60632, tel. 776-4577 skambinant vakarais tarp 6:00 ir 9:00 val. (sk.)

JUSTINAS GIEDRA, iš Plungės raj., Flatelių apyl., Visvainių km., ieško ONOS ZDANENĖS, gim. 1885 ar 1891 m., gyv. Amerikoje.

* VOKIETIJOS LIETUVIAI turėjo progos dalyvauti špūdėgame Birželio 14 d. minėjime Luebecke, Specialiu autobusu dar atvyko svečiai iš Pinnebergo ir Hamburgo, Moterys gedulo ženklą dėvėjo juodas sukneles, vyrai tamsiais rūbais.

Minėjimas įvyko birželio 11 d. puošnioje Logen-Sall salėje. Minėjimui vadovavo Pr. Liegus, įgaliotinis prie Schleswig-Holstein vyriausybės. Scenoje gedulo juosta perrištos Estijos,

Organizacinis lietuvių gyvenimas New Yorko didmiestyje su prasidėjusiais karščiais vis dar nesibaigia. Gyvas judėjimas vyksta ir ALTS-gos abiejuose skyriuose, kurių naujai išrinktos valdybos, vadovaujant I-jo skyriaus pirmininkui Jurgiui Kiaunei ir XI-jo skyriaus Algiiui Sparauskui, bendrai susirinkę aptarė ir nustatė savo veiklos gaires visam kadencijos laikotarpiui.

Vienas iš svarbiausių jų nutarimų yra kas mėnesį ruošti kultūrinius vakarus, kviečiant visą lietuvių visuomenę, ypač jaunąsias jėgas. Pirmas toks vakaras jau įvyko birželio 10 d. International Hotel salėje. Pirmąją šių užsimojimų prelegentę buvo pakviesta jaunosios kartos atstovė Rima Buinytė-Mironienė, iš Philadelphijos, labai puikiai užsirekomendavusi. Ji skaitė paskaitą tema "Protiniai atsilikimo vaiko ateitis Amerikoje". Paskaita buvo gerai paruošta, prelegentė pasirodė savo profesijoje giliai pasiruošusi, ją pamėgusi, gera savo specialybės žinovė, į klausimus atsakinėjo aiškiai, lakoniškai.

Rima yra baigusi psichologijos kursą Pennsylvanijos universitete ir gavusi stipendiją Trenton, N.J. u-t-e ruošiasi magistrės laipsniui. Be to, ji randa laiko aktyviai reikštis lietuvių akademinio jaunimo eilėse ir apilamai lietuvių organizaciniam gyvenime.

Sekantį penktadienį, t. y., birželio 17 dieną

abiejų New Yorko skyrių nariai vėl buvo susirinkę A. ir E. Jurgelių namuose paskutinį kartą prieš vasaros atostogas, kurias jie žada tęsti iki rugsėjo mėnesio.

Vienu iš pagrindinių dienotvarkės punktų buvo atstovų pranešimai iš ALT S-gos Tarybos suvažiavimo ir Dirvos Aukšinės sukakties minėjimo Clevelande. Apie Tarybos suvažiavimą ir Dirvos minėjimą platų pranešimą padarė Emilija Čekienė, ir Balfo Centro valdybos išdinininkas Antanas Senikas buvo pakviestas painformuoti skyrius apie Balfo veiklą. Po pranešimų vyko diskusijos, paklausimai bei pasitarimai ateities darbams.

XI-jo skyriaus valdybos narys kultūriniais ir informacijos reikalamis dail. J. Bagdonas perskaitė numatytą kultūrinių vakarų gana aukšto lygio programą ir jai atlikti numatytus asmenis visam ateinančiam veiklos sezonui. Tuo klausimu buvo gyvai diskutuota, kur itin prasmingų minčių bei pasiūlymų iškėlė Antanas Diržys, Stasys Gudas, Antanas Jurgėla, Kazys Krulikas, Jurgis Sirusas ir kiti. Šis abiejų New Yorko skyrių gausus susirinkimas kultūrinių vakarų įgyvendinimui mielai pritarė, bet kol kas dar neišsprendė didžiausios problemos, tai surasti tinkamą patalpą.

Susirinkimui sklandžiai pirmininkavo A. Jurgėla, sekretoriavo J. Gasiliūnienė. Buvo maloniai sutikta žinia, kad į I-jį skyrių įstojo du nauji jaunosios kartos atstovai: dr. A. Budreckis ir Jaunius.

Kadangi skyrių veiklos iniciatyva šiuo metu yra daugiau jaunimo rankose, tai vyresnieji jaunimo keliamoms idėjoms, jų užsimojimams bei darbams mielai pritaria ir žada vispusišką talką bei paramą.

E.Č.

Tautinės srovės veteranui, Vilties

Draugijos nariui ir Dirvos rėmėjui

ANTANUI VAITKUI

mirus, velionies šeimai ir artimiesiems

nuoširdžią užuojautą reiškia

Vilties Draugijos Valdyba
ir
Dirvos Redakcija

Mielam bičiuliui, buv. Lietuvos
Taupomųjų Kasų valdytojui

ANTANUI VAITKUI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą velionies žmonai ANTANINAI VAITKUI-
VIENEI, dukrai GIEDREI ir žentui
ALBERTUI AUGUSTINAMS, sūnui
RIMANTUI ir marčiai ALDONAI

Dr. Juozas ir Eugenija
B a r t k a i
inž. Eugenijus ir Danguolė
B a r t k a i

Mielam bičiuliui

ANTANUI VAITKUI

mirus, jo žmonai, sūnui su šeima ir dukrai su
šeima, skausmo ir liūdesio valandoje reiškia nuo-
širdžią užuojautą ir kartu liūdi

Jadvyga ir Teodoras Paparčiai

Mielus ALBERTĄ ir IRENĄ SUŠINSKUS,
jo broliui,

A t a

KUNIGUI ALFONSUI SUŠINSKUI

mirus, giliai užjaučia ir kartu liūdi

Jonas Gudėnas